Ч. 26 (14.569). Львів, субота 6. лютого 1937. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. РІК LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Дні Літвінова вже почислені.

ТАЇРОВ НАСЛІДНИКОМ ЛІТВІНОВА.

Політичні кола Льондону переконані, що Літвінов уступить у найближчих днях. Його наслідником буде політичний керманич комуністичної партії Таїров. Літвінов просив теж, щоб дозволили йому постійно оселитись в Анґлії. В Москві кружляють поголоски, що кулю для Літвінова вже вилили. За Літвіновом слідкують на кожному кроці аґенти Ґ.П.У.

Вдову Леніна висилають „лікувати" нерви.

Не зважаючи на заперечення Москви анґлійська преса пише далі, що вдова Леніна Крупська є під наглядом аґентів Г.П.У., у власнім помешканні. На три дні перед присудом у справі Радека, Сокольнікова і товаришів Крупська добилась „авдієнції" у Сталіна і робила йому гіркі закиди за винищування співробітників Леніна. Сталін вислухав спокійно її закидів і порадив, щоб поїхала на село „лікувати свої нерви". Нема сумніву, що Сталін винищує старих большевиків, співробітників Леніна, яких уважає найбільшими ворогами.

Мін. Ґебельс про европейську місію Німеччини.

ВЕРСАЙСЬКИЙ ДОГОВІР ПОДЕРТИЙ.

ГАМБУРҐ, 5. 2. ПАТ. Мін. Ґебельс виголосив учора в Гамбурґу велику промову до 40.000 слухачів. Обговорив висліди чотиролітніх націонал-соціялістичних урядів і заявив, що „націонал-соціялізм створив рід сучасної демократії, яка дає можливість народові безпосередньо впливати на політичне формування своєї долі". Торкаючись господарських відносин Німеччини мін. Ґебельс заявив, що „німецька валюта є найбільше трівкою на світі". З черги перейшов до закордонної політики і заявив, що „версайський договір подертий". Події в Еспанії є наслідком впливів і політики большевиків. Вкінці мін. Ґебельс підкреслив, що Німеччина має сповнити „правдиву европейську місію", себто „пробудити Европу".

Повна руїна совітських залізниць.

МОСКВА, 5. 2. ПАТ. На залізницях і в промислових підприємствах ведуть енерґійну акцію, щоб зліквідувати господарський та орґанізаційний хаос, що його вважають наслідком шкідницької акції троцькістів. Орґан народнього комісаріяту комунікації „Ґудок" пише, що діяльність політичного виділу омської залізниці є в стані повного орґанізаційно-політичного і морального розкладу. Методи праці цього виділу називає просто гнилими. Те саме діється на залізниці ім. Куйбишева. Управа комітету професійного союзу залізничників марнує гроші і допускається зловживань. Крім того на начальних становищах загніздилися клясові вороги. На політичний і моральний розклад дивився крізь пальці політичний відділ, залізничники і партійні організації. Матеріяли у справі діяльности комітету передано прокураторові.

Будівельний трест на залізниці Далекого Сходу виконав свій плян у минулому році ледви на 66,5% і попав у тяжке фінансове положення. Багато розпочатих будівель не викінчено. Робітники та урядовці не дістають платень. Нема фондів на заплату матеріялів. Дахи затікають, печі валяться.

Нова конференція невтральних держав.

БРЮСЕЛЬ, 5. 2. ПАТ. Добре поінформовані кола говорять про нову конференцію держав, які належать до бльоку Осльо. З ініціятивою виступить голяндський уряд, конференцію скличуть ще перед Великодними Святами. Бельгія запропонує державам, які належать до бльоку Осльо, а саме: Швеції, Норвеґії, Данії, Голяндії і Люксембурґові, щоби скасували безліч контингентів і виявили таким чином свою волю співпраці. Бельґія запропонує теж підготовити спільний поїзд виставу, яку вишлють до Америки.

ГАГА, 5. 2. ПАТ. Шведський міністр закордонних справ Сандлер покинув учора Гаґу і відїхав до Скандинавії. На питання журналістів, чи в найближчому часі відбудеться нова конференція і чи в ній візьме участь Голяндія, мін. Сандлер відмовив відповіди. По кількагодиннім побуті в Копенгазі мін. Сандлер виїхав до Стокгольму.

Протест Японії у Москві.

ТОКІО, 5. 2. ПАТ. Премієр ґен. Гаяші доручив японському амбасадорові запротестувати перед большевицьким урядом проти труднощів, з якими японські кораблі стрічаються на совітських водах. Японський консуль у Владивостоці теж зложить протест.

Гострий конфлікт уряду з промисловцями.

ВАШИНҐТОН, 5. 2. ПАТ. Гострий конфлікт між урядом і промисловцями може припинити виконання програми будови фльоти та ще більше заплутати положення у промислі, яке і так з причини страйків є дуже напружене. Металюрґічний промисл не хоче приймати замовлень уряду, бо не хоче вводити в себе 40-год. тиждень праці. Зате закон постановляє, що 40 год. тиждень праці обовязує у фабриках, які виконують державні замовлення. На внесок міністра маринарки у справі достави 2,735.000 фунтів міди прийшло оферти ледви на 1,035.000 фунтів. Також на достави сталі не зложено оферт у відповіднім розмірі. Тому арсеналам у Ню Гемпшир і Портсмавт та доках, які будують панцирники, грозить унерухомлення. Міністр маринарки запропонував припинити закон про 40 год. тиждень праці, але міс Перкінс не згодилась, а провідник професійних союзів гостро спротивився таким пропозиціям.

Черговий експеримент п. Понятовського.

Варшава, 4. лютого 1937.

Сьогодні було людно в соймовому будинку з приводу нарад цілої низки різних соймових комісій — між ними скарбової, правничої, суспільної опіки і рільної. Найбільше зацікавлення — зокрема в хліборобських кругах — викликали наради рільної комісії, бо на денному порядку був проект міністра хліборобства і земельних реформ п. Понятовського про обмеження обороту нерухомостей, що повстали з парцеляції. Про цю для нашого селянства справді життєву справу писалось вже на сторінках „Діла" (ч. 259 з 15. листопада 1936), де й подано текст проекту і коментар до нього з нашим насвітленням.

На нинішньому засіданні реферував проект пос. Гиля, селянин-леґіоніст зі Західної Галичини. Наради тревали кілька годин, а в дискусії промовляв кількакратно мін. Понятовський. Від Української Парл. Репрезентації засідає у рільній комісії пос. З. Пеленський, що промовляв в загальній дискусії над проектом, а опісля до кожної поодинокої статті, поставивши внесок на відкинення цілого проекту ан бльок. Цей внесок — як це можна було передбачити, перепав; за ним голосував тільки сам внескодавець. — Така сама доля стрінула й інші внески пос. Пеленського при спеціяльній дискусії над поодинокими статтями.

Дозволимо собі пригадати коротко зміст проекту, який пос. Пеленський назвав слушно черговим експериментом міністра Понятовського, що не видержить проби життя і що його саме життя перечеркне.

Проект торкається наділів, що повстали шляхом парцеляції, й тих наділів не можна збувати ані в цілости, ані частинно, не можна їх теж ділити, виарендовувати, заставляти й обтяжувати без дозволу влади. На наділах мусить справила господарити сам набувець. Наділів не можна набувати в разі ліцитації інакше як тільки за попереднім дозволом влади. Всі законні обмеження мусять бути поміщені в контракті і вони відносяться до первісних набувців та всіх їх наслідників навіть тоді, якщоб не було про них згадки в контракті. Всі обмеження торкаються також тих господарств, що їх побільшено шляхом сусідської парцеляції. Закон діє назад від 1. вересня 1919. р. і всі господарства, що повстали або збільшилися з парцеляції, можна піддати всім обмеженням, про які є згадка в законі. Владою, що рішає безапеляційно — нема ніякого відклику — є повітовий староста і він може теж перевести вивласнення, як що наділи набуто без попереднього дозволу влади. Буде це [illegible] передовсім наші парцелянти, що набули землю від кольоністів, або в останніх часах від самих дідичів шляхом так званої дикої парцеляції. Попри неважність умови купна наділів з парцеляції, якщо їх набуто без попереднього дозволу влади, проект передбачує і карні санк-

ції арешту до трьох місяців і гривни до 3.000 золотих, які накладає староста в карно-адміністраційному порядку — а не суд. Обмеження мають бути вписані в гіпотечних книгах. Проект передбачував теж постанову, що рада міністрів на внесок міністра хліборобства і земельних реформ може шляхом розпорядку припинити цілковито або частинно правну силу цього закону супроти поодиноких воєвідств або поодиноких повітів чи деякої категорії господарств.

Основний річевій критиці піддав проект пос. Пеленський, якому кількакратно відповідав мін. Понятовський, котрий успокоював, що проект не має політичних чи національних тенденцій і обстоював стилізацію урядового проекту, до речі дуже недбалу і мало зрозумілу. Проект скритикували теж і деякі польські посли, як Трачевський зі Золочівщини, Козловський з Люблинщини і Олявінський з Полісся, останній домагався, щоби Полісся вилучити зпід діяльности обговорюваного закону. Одним словом, на комісії не було ніякого захоплення черговим експериментом мін. Понятовського, навпаки — як сказано — була його критика. Одначе поодинокі дискутанти з польського боку не мали на стільки цивільної відваги, щоби внести у проект основні зміни, не кажучи вже, щоб голосувати проти проекту в урядовій стилізації. Кінець-кінців, проект принято польськими голосами проти голосу пос. Пеленського з деякими стилістичними змінами і з пропущенням ст. 11, про що вже вище згадано.

Слід тут ще згадати про раціо леґіс проекту п. Понятовського. Згадується про це у друкованій мотивації проекту і про неї згадував теж нині устно сам автор проекту в часі дискусії на соймовій комісії. Згадував він іменно, що метою предложеного законопроекту є охорона наділів, набутих при парцеляції, перед надмірним роздробленням і нераціональним обтяженням та примушення набувців, щоби на парцеляційних наділах господарювали самі і не робили з тих наділів предмету спекуляційної перепродажі. Але властива ціль, про яку не згадав п. Понятовський, є не допустити до того, щоб парцеляційні наділи не переходили з рук польських набувців в руки непольських селян, себто спетрифікувати польську кольонізацію на етнічно непольських землях.

Ми вже писали, що ухвалений сьогодні у соймовій комісії проект стане початком **небувалого хаосу й анархії в аґрарних справах на південному сході і на сході Польщі та до ґрунту може занархізувати цю частину польської держави.** Черговий експеримент в аґрарній політиці п. Понятовського прямо вивертає горі дном давно устійнені правні поняття наших селянських мас, що хто **набув на власність землю, заплатив за неї готівкою ціну купна, взяв землю в посідання — а навіть став в додатку її гіпотечним власником, цього ніхто не може й не сміє рушити.** Не кажемо вже про те, що в **політичній ділянці відібється ухвалення цього проекту в соймі і сенаті дуже відемно на польсько-українських взаєминах** та що совіти використають його відповідно — і вже використовують шляхом радієвих хвиль — у своїй протипольській аґітації серед українських мас.

Д-р Степан Баран.

НАД БОСФОРОМ СВІТАЄ.

(З ПРИВОДУ ТУРЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ У МІЛЯНІ.)

Довоєнна Туреччина була — по словам одного з російських царів — „хворою людиною, якої спадщину слід поділити“. А що просторі, багаті і геополітично важні володіння отоманської імперії уявляли собою приманливу „спадкову масу“, з претенсіями до неї виступили майже всі великодержави.

Нічого дивного, що між тими „кандидатами на спадкоємців“ найшлася й Італія зараз, як лише вона закінчила процес визволення і консолідації, як стала здібна з предмету експанзії змінитися на підмет. Коли голод на рілю і на сирівці та звязане з ним загальне зубожіння звернули Італію на шлях кольоніяльної експанзії, вона не зараз взялася до Туреччини. Щойно, коли французи забрали Італії зперед носа Туніс, а абісинці дали їм прочухана під Адовою, щойно тоді звернули італійці увагу на турецькі землі, відвічний терен італійської експансії політичної (римська імперія) та економічної (Венеція і Генуя).

Точніше — тоді італійський уряд взявся здійснювати свої імперіялістичні пляни, бо мав їх уже давно; вони навіть мали дуже помітний вплив на італійську закордонну політику. Італія ставилася дуже холодно і недовірливо до Росії, навіть намагалася склеїти протиросійський аліянс, щоби зберігти Туреччину від російського імперіялізму, очевидно — щоби зберігти її для себе.

Коли дві проби кольоніяльних завоювань на африканському побережжі не пощастили, Італія, запевнивши собі прихильну невтральність Франції та Росії і не зважаючи на невдоволення своїх союзників, Німеччини й Австрії, видала 1911. р. війну Туреччині і відібрала їй африканські провінції Триполіс і Кирене та Додеканез, себто Родос з недалекими островами обіч малоазійського побережжя.

Втрату Триполісу турки переболіли, зате Додеканез завис над ними, наче Дамоклів меч, як випадова база італійського імперіялізму на сусіднє анатолійське побережжя. Не треба було довго ждати, щоби про це переконатися: коли після світової війни переможена Туреччина була на ласці й неласці Антанти, Італія викроїла була з її живого організму недалеку до Родосу південно-західну частину Малої Азії. Правда, перемога кемалівських військ не дала італійцям змоги забрати той приманливий кусок, та недовіря залишилося; зрештою, грімкі слова Мусолінія на тему спадщини по римській імперії, культурної і не лише культурної експансії на побережжах Леванту і т. д., — все це не могло настроювати турків прихильно до Італії: вони залишилися супроти Італії в поставі збройного поготівля. Бачили ми це недавно. Коли Італія стала погрожувати, що на санкції відповість Англії війною, та остання забезпечила собі підтримку середземноморських держав. Туреччина зараз приступила до „середземноморського пакту“, добачуючи в ньому спільний фронт проти італійського імперіялізму. Нині — мовляв — прийшла черга на нас, тому краще завчасу вирвати Італії гострий зуб імперіялізму.

Можливо, що якби минулорічна східно-африканська війна була покінчилася новою Адовою, голодна італійська вовчиця була би колись знову вискалила зуби до Туреччини — та Італія перемогла. Тепер вона має все, чого хоче: сирівці, ринок збуту і кольонізаційні терени — пощож їй дальше авантуруватися у Леванті? Італійська преса могла зовсім щиро заявити, що між Італією і Туреччиною нема тепер ніяких спірних точок — нема перешкод, щоби зовсім формально закінчити період недовіря і ворожнечі.

У переговорах між керманичами закордонної політики обох держав, що тепер ідуть у Міляно під акомпаніямент „Мир вам братя всім

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ ч. 2.

М. ШЕЛЕСТ-ШУМЛЯНСЬКИЙ

Герой революції - Тарадайка.

Якщо шановний читач має нахил до лектури героїчної, то нехай цього оповідання не читає, бо життя Терентія Трохимовича Тарадайки, описане тут, не позначилося ні великими вчинками, ні сміливими змаганнями. Залізної волі, революційного духа, бурхливих емоцій ні відважних учинків Терентій Трохимович не мав за собою.

Це був маленький і скромний чоловяга, що по скінченні двоклясового російського „училища“ кілька разів складав іспит на церковно-парафіяльного вчителя і не склав; потім служив у волості за писарчука і нарешті дістався на посаду дрібного урядовця в Селянськім Поземельнім банку, що переводив розпродаж панської землі між селянами. Навіть підчас революції, коли люди з його освітою робили карколомну карієру, Терентій Трохимович не зумів піднестися на якийсь вищий щабель.

Виходилоб: шкода про таких людей писати. Особливо в наші часи, коли література має формувати міцні характери, спонукати до великих замірів і відважних вчинків і свою науку ілюструвати відповідно світлими прикладами. Але автор належить своїм смаком і уподобаннями ще до старого, негероїчного періоду в нашій літературі, і тому вибрав таку буденну тему, як життя Терентія Трохимовича Тарадайки.

Антім якась данина духові нашого часу буде і в цьому оповіданні віддана, бо Терентій Трохимович жив і загинув саме тоді, коли було чимало героїв, а ще більше їх могло появитися, якби тільки охота. Це було підчас української революції.

Терентій Трохимович Тарадайка чомусь соромився свого прізвища. Признавався він до нього лише в крайніх випадках. І тоді робив більший наголос на двох перших частинах свого найменя, вимовляючи прізвище трохи вглуха. Зате знайомі інакше не звали його, як Тарадайка, звичайно позаочі, і тільки в очі з чемности обмежувалися двословом — Терентій Трохимович. З цієї причини, а також із симпатії до Терентія Трохимовича, буду надалі пропускати його прізвище.

Ще прошу приняти до відома, що Терентій Трохимович любив одну дівчину і мав солодкий намір одружитися з нею. Про цю дівчину згадую не тому, що оповідання без кохання все одно, що весілля без музики, а тому, що вона дійсно відограла важну ролю в житті Терентія Трохимовича.

Додам іще, що дівчина була надзвичайно гарна, принаймні на погляд Терентія Трохимовича. Описувати ж її красу я не буду. Це не малоб жадної рації. Бо чи не шкода говорити про жіночу красу в наші часи, коли кожний читач прочитав про це сотні книжок і коли про жіночу красу написано багато мудрого великими майстрами слова. Подруге, жіноча краса — явище релятивне. Хто його знає, яке враження зробили б на кожного з нас ті зразки краси, що на їх адресу понаписували стільки ґеніяльних поем, починаючи, скажім, від Олени Менелайки. Потрете, навіть оті, ліпші ніж я, майстри не мали, на мою думку, великого успіху. По-четверте, за двацять років від часу революції, розуміння, смак і вимоги щодо жіночої краси так змінилися, що булоб смішно тодішні прикмети її звеличувати нині, коли довга коса стала диким анахронізмом, а біле, не засмалене по циганськи личко нудною банальністю. Чи не викликав би я іронічної усмішки, коли б, напр., відважився сказати, що кохана Терентія Трохимовича подобала на скромну Магдалину, ніколи не показувала золотих зубів і не реготалася, як то роблять красуні тепер, коли каноном життя на нашій веселій планеті став саме такий здоровий, на всю пащеку сміх. По-пяте, хочу дати повну волю самому читачеві, що напевне має якийсь свій власний смак, може зовсім неподібний ні до мого, ні до смаку Терентія Трохимовича; нехай він, якщо має охоту, уявить собі найкращу жінку й ласкаво повірить, що більш-менш такою самою була й та, що випровокувала в серці Терентія Трохимовича солодкий біль. Більше і не треба.

Почати оповідання треба з того моменту, коли одного ранку прийшла до банку дивна телеграма Бублікова про скинення з російського престолу царя Миколи II. Хто був отой Бубліков мало хто знає. Але саме імя стало історичним, принаймні на той час, поки буде жити старе покоління й проклинати день і годину, коли той Бубліков народився.

Прийшовши вранці на службу, Терентій Трохимович застав кількох товаришів, що купою стояли коло стола реґістратора і про щось схвильовано говорили.

— Терентію Трохимовичу! Ану прочитай.

Терентій Трохимович прочитав телеграму але мабуть не зрозумів, бо подивився на товаришів так, наче хотів спитатися: А в чому ж річ?

— Розумієш?

— Та що ж тут розуміти. Телеграма..

— Йолопе! Та ж царя скинули! вирвався один із найбільше експансивних.

— Говори! — з недовірям відказав Терентій Трохимович.

— Та ж читай, голово!

Терентій Трохимович кинувся похапцем читати ще раз. І за цим разом не все добре зрозумів, і треба було висвітлювати йому зміст кожного речення. Не було жадного сумніву. Царя нема. Терентій Трохимович став ні в цих, ні в тих.

— Що? Номер!

— Дійсно..., а подумавши трохи, додав: Якіж це антихристи скинули?

— Но-но, Терентію Трохимовичу. Тонше згори, бо зачепиш!

приносим", турецький уряд визнає анексію Абісінії. Чомуж не мав би того зробити, коли та анексія увільнює Туреччину від натиску італійського імперіялізму? Коли ще й до того Рим платить за те визнання „готівкою": приступленням до дарданельської конвенції, в якій турки бачать гарантію своєї безпеки?

Так виглядає історичне тло італійсько-турецького зближення; розглянемо його тепер на площині великої европейської політики. Шлях міністра Рушді Араса з Анкари до Міляна йде по двох мостах: по британському і німецькому. З одного боку підчас конференції в Монтре Велика Британія зблизилася до Туреччини, виганяючи її з орбіти совітських впливів; опісля вона заключила з Італією „джентельменське порозуміння". З другого боку представник тісно звязаної з Італією Німеччини, д-р Шахт, досить довго крутився по Туреччині і досить інтимно балакав з турецькими політиками. Французька преса навіть припускає, що саме той добродій заохотив Анкару робити Парижеві мороку з Александретою.

Щож — воно можливе. Запевнюючи себе на Заході, Туреччина може тим свобідніше піднести свої ревізіоністичні домагання на Сході. Кажуть, що Александретта — це лише перший етап, що після неї прийде черга на Мосуль. Чи справді ревіндикаційні пляни відродженої Туреччини аж такі далекі — не знаємо. Покищо бачимо одно: що Туреччина визволилася зпід совітських впливів так далеко, що кидає рукавицю совітофільській Франції та що вона наводить стерню на вісь Рим—Берлін. Для нас воно не може бути байдуже: ми не сміємо забувати, що Туреччина — один з найважніших наших сусідів, що вона тримає ключі Чорного Моря — українського моря. Недавній зворот в політичній орієнтації Туреччини будить у нас надію, що коли Україна підійме стяг визвольної боротьби, Босфор не замкнеться на приказ з Москви. (гал.)

РАДЕКА І СОКОЛЬНІКОВА ВИВЕЗЛИ НА СИБІР.

З Москви надійшли вістки, що Радека, Сокольнікова і Строїлова перевезли під сильною ескортою до центральної московської вязниці у Нерчинську на Сибірі. Ця вязниця відома з того, що за царських часів висилали до неї російських революціонерів.

— То може найліпші люди... — сказав котрийсь.

Терентій Трохимович загальмував. А тимчасом канцелярія наповнилася урядовцями, що довідавшись про цікаву подію, не бралися за роботу, а з великим зворушенням обговорювали новину, висловлюючи ріжні здогади і ставлючи ріжні прогнози.

Вже кілька днів після телеграми Бублікова Терентій Трохимович з покаянним серцем прийшов до сумного висновку:

„Нема господаря, нема порядку".

Вся робота в канцелярії стояла, урядовці мололи про політику, а найголосніше заговорили такі, що були досі найменші чи найгірші. Начальство майже перестало показуватися людям на очі. Щодня вибиралися якісь комітети; чи не кожного дня відбувалися походи по місті, з музиками, з прапорами, з голосними промовами.

Терентій Трохимович, хоч був ще досить молодим урядовцем, одначе до своїх службових обовязків ставився поважно, виконував солідно приділену йому працю, любив порядок і звик до нього, і тому прикро йому було дивитися на нові звичаї, що помалу заводилися по канцеляріях по телеграмі Бублікова.

Одного разу він почув, як начальник відділу докірливо зауважив одному з урядовців, що, мовляв працювати таки треба, незалежно від того, чи є цар, чи нема царя, бо є народ, а він, мовляв, потрібує їх праці. Але на це дістав несподівану відповідь:

— Ця ваша праця не тільки що непотрібна народові, а навіть шкідлива йому!

Терентій Трохимович аж підняв голову.

— Якто шкідлива?! — строго запитав начальник.

— А так. Шкідлива. Вся панська земля має перейти без ніякого викупу до селян, а ми продаємо її. Грабуємо селян. Продаємо крадене!

(Далі буде).

Справедливе поладнання голосної справи.

Читачі „Діла" вже знають про високі кари бережанського староства на о. д-ра В. Левицького, пароха у Плавучі Великій. Проти тих неоправданих гострих кар староства о. д-р В. Левицький вніс своєчасно відклики до тернопільського воєвідства, яке після особистої інтервенції видало таке рішення:

Urząd Wojewódzki Tarnopolski. Nr. O. A.—4d. Tarnopol, dnia 25. I. 1937 r. Do Wielebnego ks. Dr. Włodzimierza Lewickiego, gr.-kat. proboszcza w Płauczy Wielkiej. Zarządzeniem z 18. listopada 1936 r. Nr. A. 16, opartem na art. 44. Rozp. Prez. Rzp. o postępowaniu przymusowem w administracji z 22. III. 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342, zarządził Starosta Powiatowy w Brzeżanach wykonanie zastępcze swego pisma z 7. XI. 1936 r. Nr. A—16, w sprawie metryki Eudokji Hromowyk, na koszt ks. Proboszcza. Przeciw temu zarządzeniu wniósł ks. Proboszcz odwołanie do tut. Urzędu Wojewódzkiego. Rozpatrując powyższe odwołanie na podstawie art. 20. ust. o postępowaniu przymusowym Rozp. Prez. Rzp. uchylam, zaskarżone przez ks. Proboszcza, zarządzenie Starosty w Brzeżanach z 18. XI. 1936 r. Nr. A—16. Decyzję swą opieram na art. 14 i 18 pkt. 2. wyż. cyt. Rozp. Prez. o postępowaniu przymusowem, oraz na postanowieniach art. 23. Rozp. Prez. z 22. III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnym. W szczególności należy w przedmiotowym wypadku uznać egzekucję za niedopuszczalną (po myśli pkt. 2. art. 16. Rozp. o postęp. przymusowem), gdyż brak jest w aktach dowodu doręczenia w sposób prawidłowy, przewidziany w art. 23. rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem pisma Starosty z 7. XI. 1936. Nr. A—16, wzywającego do wydania i nadesłania świadectwa urodzin chrztu Eudokji Hromowyk. Pismo to bowiem stanowiłoby w przedmiotowej sprawie tytuł wykonawczy, konieczny w myśl art. 14 rozporządzenia o postępowaniu przymusowym, do wdrożenia egzekucji. Niedoręczenie tego pisma ks. Proboszczowi jako osobie interesowanej jako równoznaczne z brakiem tytułu wykonawczego stwarza wadliwość postępowania, przewidzianą art. 18. pkt. 2. cyt. rozporządzenia o postępowaniu przymusowem i czyni egzekucję niedopuszczalną. Niniejsza decyzja stanowi równocześnie załatwienie odwołania ks. Proboszcza, wniesionego przeciw zarządzeniu Starosty w Brzeżanach z 25. XI. 1936 r. w sprawie wpłacenia do Kasy Skarbowej w Brzeżanach w terminie do 5. XII. 1936 r. kwoty 65 zł. tytułem zaliczki na pokrycie kosztów wykonania zastępczego i jest ostateczna w administracyjnym toku instancyj. Zarazem zechce ks. Proboszcz do dni 14-tu przedłożyć Urzędowi Wojewódzkiemu znaczki stemplowe wartości nominalnej 10 zł., lub też kwit którejkolwiek Kasy Urzędu Skarbowego z uiszczenia tej opłaty gotówką wraz z 10% dodatkiem, tj. 11 zł. tytułem opłaty stemplowej od obu wniesionych przez ks. Proboszcza odwołań. — Wojewoda wz. H. Niepokulczycki, wicewojewoda.

Це справедливе рішення тернопільського воєвідства закінчило голосну і дивоглядну справу, якої ініціятором у дійсности був волосний писар **Томаш Хлоста** з Малої Плавучі, бо він поінформував бережанське староство неправдиво і повинен тимсамим понести цілу відповідальність. Найкращим доказом цього є факт, що Т. Хлоста дня 18. XI. 1936 р. в год. 2-ій пополудні заявив у канцелярії збірної громади до приявного учителя Сьвістацького з Великої Плавучі ось що: „Za pięć minut przyjeżdża starosta na księdza Lewickiego. Sprowadziłem go w sprawie metrykalnej!" (sic!) ... — ...

Томаш Хлоста відомий зі своїх „подвигів" у Плавучі Великій. Він домагається, щоб селяни говорили з ним лише в урядовій мові, бо він української мови не розуміє. Сипле теж на всі боки грошеві кари та арешту. Своєю некультурною поведінкою з учителями довів до того, що ціла справа опинилася в шкільнім інспектораті в Бережанах. Щоб застрашити селян, хвалиться, що був адютантом капітана Войцеховського, бережанського старости, хоч сам війни не нюхав, бо уроджений в 1905 р. Є теж нефортунним диктатором збірної громади, якої війт Вл. Гаупт є добрягою, але — на жаль мало енергійним господарем.

Політичний процес проти німців у Москві.

С.С.С.Р. — ВЕЛИТЕНЬ НА ГЛИНЯНИХ НОГАХ.

МОСКВА, 5. 2. ПАТ. Незабаром у Москві відбудеться великий процес проти арештованих німців, який буде подібний до останнього процесу 17-ох з Радеком на чолі. **Процес проти членів правої опозиції Бухаріна, Рикова, Буланова та інших відбудеться щойно по процесі німців.**

БЕРЛІН. ПАТ. Німецька преса обговорює далі останній німецький процес у звязку з внутрішньо-політичним положенням СССР. Преса звертає увагу на суперечности між большевицькою культурою і культурою Заходу. „Фелькішер Беобахтер" у статті п. н. „Загроза зі Сходу" пише про „націоналізацію Совітів". „Дойче Альгемайне Цайтунг" називає СССР „велитнем на глиняних ногах"

УКРАЇНСЬКІ АВДИЦІЇ В РАДІО.

ДУМКИ РАДІОСЛУХАЧА.

Зацікавлення радіом у нас, зокрема на провінції, останніми часами помітно зростає. Вже й селянські стріхи стали обсновуватись модерним павутинням антен. Село йде за поступом. Воно також шукає контакту зі світом. Бо ніде так не дасться відчути тієї недостачі звязку з етером, як саме на селі. Десь у глухому, запалому куті — зіпсуття апарату чи виладування акумулятора буває часами справжньою „трагедією“ цілої хати...

Акумулятор виладувався! Цілими милями доводиться двигати його до ладування, цілими днями дожидати, заки знову повернеться в хату, зносячи зі собою не лише розвагу в сірі будні, але й розподіл часу на ввесь день і довгу зимову ніч.

Та тільки вибранці мають змогу користуватися справжніми апаратами на електрику, а де її нема, на акомулятори. Мало хто спроможеться на такий „Ерґон“ ще й з українською поділкою, де означені всі стації, міста, столиці — цілий світ! Село послуговується здебільша „дедекторами“. Мала коробочка, слухавки на вуха і все...

І от де саме причина, що наші радіослухачі по селах з такою тугою наслухують, чи не почують українського слова, або співу. Якщо вчують — то так дуже ним радіють!...

Бо на так званий „дедектор“ не зловите ні Кошиць, де щодня надають наші закарпатські пісні, ні якоїсь там Моравської Острави чи Праги. На звичайні слухавки слухати можна лише місцеву стацію, в цьому випадку — Львів

Відзивається тепер гучно і нова київська радіо-стація. Проте не кожному вона цікава. Мало там таких блескучих передач, як виступи хору „Думка“ чи „державної капелі бандуристів“. Здебільша чути там агітки, або жахливі звідомлення з процесу „троцькістів“, а вже від безнастанних „молебнів“ у честь „божеського“ Сталіна, аж терпнуть вуха.

І тому українські радієві передачі зі Львова все матимуть свою окрему вагу. Їх будуть вижидати, числити хвилини, з найбільшою напругою цікавости, а часами і з биттям серця — щоб не вийшло щось недоладне, щоб опісля не розчаруватись...

Саме останніми днями закінчилася низка українських передач зі Львова, що їх започаткували Різдвяні Свята **„Колядками під вікном“**, помислу Р. Купчинського, у виконанні хору „Сурма“ під орудою Охримовича.

Ця авдиція ріжнилася від загально прийнятого українського радієвого репертуару. В ній було дещо акції і дещо своєрідного настрою. Колядники колядували, скрипіли двері, виходив „пан господар“, гавкали собаки, дзеленькав колядковий дзвінок: „Святий Вечір, добрий вечір, добрим людям на здоровля“... Ця авдиція моглаб була вийти ще цікавіше, колиби поруч прегарного вступу про українські різдвяні звичаї акцію ще поширено, хочаб коштом меншої скількости колядок.

Як чергові передачі львівської стації чули ми **щедрівки** у виконанні хору „Сурма“ під орудою Охримовича, **жіночі ревелерси** Балтаровича, **колядки**, відспівані хором академічної гімназії під орудою проф. Прокоповича та **фортепіянове сольо** Т. Шухевича.

Виступи наших хорів з їх святочним колядково-щедрівковим репертуаром загально відомі вже хочаб із попередніх років. Щодо фортепіянового соля проф. Т. Шухевича, то виконання творів Лисенка та зокрема нових композицій Барвінського, скомпонованих на українських мотивах, мусіло зацікавити кожне українське ухо і навіть, думаю, і того нагородженого свого часу селянина-радіослухача з-під Калуша, що то при відбиранні нагороди казав: „Хочемо в радіо нашого богослуження, хочемо хору Котка, а фортепяну ні“...

Новиною серед останніх українських авдицій був виступ жіночих ревелерсів Балтаровича. Ефектовно вийшла пісонька Балтаровича про курочку та композиції Стеценка. Не підходили до цілости танга. Кращі булиб якісь інші українські мініятури. Тангами, що вже стали справжньою язвою інтернаціонального легкого репертуару, перевантажені й так всі радієві стації, а про польські то й не говорити...

Та якби воно не було, цей виступ жіночих ревелерсів приніс собою милу несподіванку для українських радіо-слухачів, що привикли до т. зв. „недотягнень“. Викінчення, зіспівання, голоси одної краски — все те мусіло залишити миле враження.

Бо до речі — підхід до радієвих передач дещо інакший, ніж до концертів та подібних імпрез. Там при зорових враженнях затрачуються враження слухові. Одні одних доповнюють. Тут не те. Скупчена увага, настороження слух: ніякий промах не пройде мимо...

В теперішніх умовинах, коли референт радієвих передач у львівскім радіо старається про добір українського репертуару, ці передачі моглиб бути не лише частіші, але й цікавіші. Та на це треба трошки часу, підбору виконавців, авторів, і — що найважніше — окремого репертуару. Радієві передачі повинні мати живе темпо, багацько експресії, фінезійне викінчення, а часами й дещо душі та настрою. Коротко й ефектовно! — от у чому річ.

Може, коли зацікавлення радієвою ділянкою зростатиме у нас і дальше, створиться якась окрема радієва студія, що обєднає прихильників цього нового мистецтва й нової творчости. Це вже у інших народів давно є. У нас ні. Та краще пізно, як ніколи....

леле.

ТУРЕЦЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРД. СПРАВ У ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, 5. 2. ПАТ. Турецький міністр закордонних справ Рушді Арас приїхав нині рано з Міляна до Білгороду. Рушді Арас останеться у столиці Югославії 24 години. Нині передполуднем нараджувався з премієром Стоядіновичем, який приняв його сніданням. Вечором у турецькім посольстві буде приняття.

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 5

Українські політики

1907—1914. р. р.

В дні 5. липня 1907. р. устійнив наш клюб свою **тактику:** стояти на опозиційному становищі супроти кожного уряду, доки він не буде виконувати наших домагань у напрямі самостійного розвитку українського народу.

Щодо наших домагань, то уряд барона Бека зобовязався по переговорах дня 26. жовтня 1907. р. видати приказ до органів влади в справі обєктивного й однакового трактування обох націй; далі обіцяв, що виборчі зловживання будуть покарані; що мовне питання у львівському університеті унормують так, що формула академічної спонзії буде латинська, а наші студенти вписуються по українськи та їх переслухують в українській мові; на виділах фільософічному і правничому креуються нові катедри; колиб були перепони в Галицького Сойму в справі гімназій, вводяться паралельні кляси; уряд залагодить справу урядової мови в громадах; концесія Земельного Банку Гіпотечного, акційної спілки у Львові буде прихильно полагоджена; Товариство „Просвіта“ у Львові буде державою субвенціоноване; уконституваня фундації „Народнього Дому“ у Львові уряд розважить.

В місяці листопаді 1907. р. приступив премієр барон Бек **до обнови свого кабінету**, на домагання християнських суспільників під проводом віденського бурмістра Люеґера і чеських аграріїв, що ввійшли до парляменту в значнішому числі.

При цій нагоді Коло Польське подякувало своєму міністрові краєвому графові Войтіхові Дідушицькому, що був для цього за мало енерґійний і висунуло посла **Давида Абрагамовича** на свого міністра краєва. Від нашого Клюбу вийшов окремий привіт міністрові Абрагамовичеві. Наш голова Клюбу посол Романчук виголосив у Палаті Послів застереження проти іменування міністром п. Абрагамовича і запротестував проти того, щоб у Раді Міністрів заступав він край Галичини, отже й наш український нарід, який повинен мати свого заступника в Раді Міністрів. Тоді виступили українці вперше з домаганням свого міністра і з прилюдною заявою, що міністра поляка для Галичини вважають тільки міністром для поляків.

По заіменуванні цісарем п. Абрагамовича міністром Коло Польське вибрало вперше своїм презесом не польського шляхтича, а націонал-демократа, професора унів. д-ра Станислава Гломбінського.

Головним домаганням, що його підносили всі демократичні посольські групи разом з нами в новому парляменті, було нагле внесення, щоб уряд приготовив для **соймів реформу виборчого** права, опертого на засадах загального, рівного і безпосереднього голосування. Але віденський центральний уряд не хотів пускати соймів на загальне виборче право, а хотів **задержати станові сойми,** і дотичні наглі внески перепали в народньому парляменті, бо проти них пішли ґрупи краєвих автономістів.

В цих обставинах наша парляментарна репрезентація зажадала від центрального уряду розписання виборів до Галицького Сойму і леґального переведення цих виборів під гаслом соймової виборчої реформи, щоби скріпити наше становище в Галицькому Соймі і там боротись за виборчу реформу. Центральний уряд згодився на наше домагання і на день 25. лютого 1908. р. розписав вибори до Галицького Сойму з сільських громад.

Але як тільки зачалися урядові приготовлення до соймових виборів, прийшли з усіх сторін краю вісти про зловживання і терор урядових органів. А в дні 6. лютого 1908. р. згинув Марко Каганець, член Ширшого Народнього Комітету, господар у Коропці, бучацького повіту, заколений жандармом у часі передвиборчої акції. Тоді стало вже ясно, що польська „Рада Народова“ зробила виборчий пакт з русофілами і що цей пакт затвердив галицький намісник ґраф Андрій Потоцький, щоб українців присмирити та відтак їх присилувати, щоб вони з ним поєднались, а не шукали помочі у Відні... Це була остання гра польського намісника супроти австрійського уряду й українців.

У тяжкій виборчій кампанії до Сойму вибороли ми тільки 12 послів українців, а русофілів обдарували поляки з намісником 8 мандатами з ославленим д-ром Володимиром Дудикевичем, адвокатом у Коломиї. А вже 12. квітня 1908. р. несподівано наступив страшний фінал цієї трагедії: у Львові в намісництві, в часі звичайних авдієнцій, студент львівського університету Мирослав Січинський убив на місці вистрілами з револьверу намісника Галичини ґрафа Андрія Потоцького. Отся незвичайна подія викликала величезне враження в краю, в державі і в далекому світі, що українець убив цісарського намісника.

Голова Парляментарного Клюбу Юліян Романчук оголосив 14. квітня 1908. р. заяву, що якнайгостріше осуджує той страшний акт насильства, додаючи при цьому, що причиною цього замаху на намісника ґрафа Потоцького є пануюча в Галичині політична система, довголітній гнет і нестерпна самоволя адміністрації, що викликали небезпечне роздражнення народу. Цей комунікат викликав у краю і між нашими послами невдоволення. Тому дня 30. квітня 1908. р. видав наш Парляментарний Клюб свою заяву, що вчинок розпуки Мирослава Січинського можна вважати тільки наслідком нестерпного положення українського народу в Галичині.

Відтак ми зорганізували **чолові місця нашої політики** так, щоб вони держали вказані становища окремо в роботі, а спільно йшли в доцільному наступі. Наш сеніор Юліян Романчук обняв провід парляментарної репрезентації у Відні і мав його аж до 1910. р., коли його вибрала (23. лютого 1910. р.) Палата Послів своїм віцепрезидентом на предложення нашого Ккюбу; **д-р Евген Олесницький** обняв становище голови Соймового Українського Клюбу, а я виконував обовязки голови Народнього Комітету у Львові та посольські обовязки в парляменті і в соймі.

Таким чином створився фактично політичний провід тріюмвірату, за яким ішов з власної волі весь український нарід Галицької Землі солідарно і здисципліновано. (Далі буде.)

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Питання, що не найшло відповіди.

На днях проголосило „Діло" вислід III-го з черги конкурсу на економічні статті. Цей вислід відомий вже нашим читачам, тому не будемо його тут повторяти. Зате позволимо собі на кілька коротких завваг з приводу самого конкурсу і з приводу його висліду.

Думка про те, щоб видістати з гущі нашого громадянства більше чи менше цікаві проекти, а може навіть якусь щасливу ідею, що торкалась би нашої рідної економіки, належить до невідомого нам ближче заокеанського земляка, що скрився під псевдонімом: **Василь Тихий** (до речі: справжнє його прізвище Редакції відоме). Як фундатор нагород мав він право вибрати теми. І вибрав, але тільки для двох перших конкурсів. Третій конкурс зявився вже з волі жюрі, яке не мало можливости розділити всіх нагород при відзначуванні праць II-го конкурсу (отже значить: радше силою обставин). Також і тему цим разом визначило вже жюрі без фундатора, вибираючи одну з найактуальніших проблем нашої сучасної економіки, а саме: **Як зорганізувати український домашній промисл?**

Вислід останнього конкурсу був **найскромніший**, і то не тільки кількостево, але і якостево. Тоді, коли до **першого** конкурсу надіслано 39 статтей (тема: **Як створити або розбудувати варстати праці для українців у рідному краю?**) і роздано всі нагороди (див. „Діло" з 11. березня 1934), коли до **другого** конкурсу надіслано випадково також 39 статтей (тема: **В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб двигнути нарід з теперішнього положення?**, — вислід див. „Діло" з 12. квітня 1936), то до третього конкурсу наспіло всього 16 статтей.

Та не в кількости суть справи. Могло прийти лиш пять статтей, але настільки цінних розвязками поставленого в темі питання, чи хочби оригінальним підходом до теми, що жюрі не мало би труднощів у роздачі відзначень (чи пак скромних грошевих нагород). Але цим разом — як уже зазначено — і **якість була слабенька.** Більшість — це немов домашні вправи гімназистів. Їхні автори ані не виявили хотіння глибше проаналізувати проблему нашого домашнього промислу, ані не дали концепції, яка булаб хоч трохи оригінальна у засновках і висновках. З дуже невеличкими вийімками (всеж таки кілька відзначень було!) — поверховність у підході та шабльон у концепції. Деякі з надісланих праць фактично відбігали від теми. Автори або три-четвертих своїх міркувань присвячували, так би сказати, **природі** домашнього промислу (і то маючи часто невірне поняття про те, що властиво є цей домашній промисл і які його межі), або розписувалися про **другорядні подробиці** свого проекту організації, не пробуючи розглянути можливости такої організації хочби з правного чи з психольогічного боку. Так і видно було, що перед писанням конкурсової статті автори не дуже хотіли завдати собі труду на те, щоб познайомитись дещо з відповідною літературою та ввійти грунтовніше в суть питання, що чекає і чекатиме ще дальше на свою розвязку.

В. Несторович.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ЖИДИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ТОРГОВЛІ. — ЗАМІТНИЙ ОБІЖНИК, ЩО ВЗИВАЄ ДО БОЙКОТУ.

Шістьох жидівських купців-текстильників у **Кристинополі** вислало до текстильної секції **Львівського Т-ва Купців** (очевидно жидівського) письмо, в якому вказують на українську торговельну рухливість і просять помочі. Це письмо розіслало Льв. Т-во Купців жидівським гуртівникам, **як обіжник.** Його дослівний текст подала „Правда Народова" з 31. січня ц. р.

Кристинопільським жидам не подобається, що українські купці починають основувати текстильні і скірні крамниці і що ці крамниці щораз краще розвиваються. Підкресливши, що гуртівні текстильні і скір є в 90 відс. у руках жидівських, звертаються до них підписані купці, **щоб вони не давали українцям кредиту і вели відповідну політику цін, утруднюючи їм торговлю.**

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ УКРАЇНСЬКОГО КУПЕЦТВА.

Користаючи з нагоди побуту на І. Бранжевім Курсі у Львові двох пань **із Чорткова,** відбули ми з ними розмову на тему допису, що появився в „Ділі" ч. 17 про молодих купців у Чорткові. В цьому дописі зроблено закид власникам чи власницям нових торговельних станиць, що, мовляв, не беруть участи у громадському житті, хоч раніше (заки відчинили крамниці) працювали в Союзі Українок, Боянї, тощо. Наші інформаторки-курсантки заявили нам, що допис кривдить молодих чортківських підприємців. Дописувач „Діла" не хоче мабуть розуміти, що ведення крамниці — це не бюрова праця, яка має свої означені години і позволяє використати вільний час поза ними на громадську працю. Підприємець працює до пізного вечора і навіть уночі. Вже по зачиненні крамниці треба підрахувати касу, упорядкувати документи, посортувати товар, тощо. Чиж обслуговування численних селян і селянок у крамниці, розмови з ними, тощо, зокремаж затруднювання доцелавва безробітних у нових українських крамницях — не є громадською працею? Очевидно — говорили наші інформаторки — купці повинні брати й радо беруть участь у громадянському житті, але в міру можливости. Така можливість не з вини купців особливо в початках обмежена. Але годі. Хто не працює в торговлі, той не здає собі справи, як така праця абсорбує людину, її час та енергію.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ЗАСАДНИЧІ ТЕЗИ ПОЛЬСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Промову міністра торговлі і промислу Романа в буджетовій комісії занотувала ціла польська преса, як урядову енунціяцію, що висвітлює ряд важливих питань польської економіки. Особливо звертають увагу **лібералістичні тенденції в цій промові,** підкреслення ваги приватної підприємчивости в розвою господарства Польщі.

„На доктрини етатизму, чи пак антиетатизму в Польщі нема місця — сказав мін. Роман. Ситуація вимагає, щоб госп. вивінування держави було швидке і повне. Нема сумніву, що є тут місце для мудрої державної і мудрої приватної ініціятиви. Поминувши причини військового характеру, що нераз вимагають державної підприємчивости, я охильний приняти тезу, що **приватній ініціятиві належиться першенство,** якщо ролю приватного чинника не виконує приватний монополь, так, як це на жаль тепер у практиці діється. **Головну ролю для державних підприємств бачу там, де приватна ініціятива взагалі неможлива або невказана".**

Обговорюючи продукцію, міністр ствердив негативне відношення широкого загалу до промислу. Найважнішим джерелом цієї нехіті є — на думку мін. Р. те, що промисловці забагато думали про свої підприємства, а замало про програму індустріялізації Польщі. Монопольоїдальні тенденції підкопали приватну підприємчивість більше, ніж етатизм. Щоправда картелі є не тільки лихі, але й добрі та потрібні.

Непопулярність промислу в масах має свою причину теж у **хапчивости чужого капіталу.** Польща потребує чужого капіталу, бо внутрішня капіталізація абсолютно відстає від темпа потрібного для розвитку промислу. Але заграничним капіталам не можна дати спеціяльних привілеїв, бо тоді прийшлоб до неконтрольованої експльоатації.

Міністр обговорив багато інших актуальних питань польської господарки, а саме: стан ремесла, торговельні обороти внутрі і взаємини з закордоном (тепер ідуть переговори з Німеччиною, Францією і Румунією, а незабаром зачнуться з Італією), при чому спинився на нарізаннях, що падуть під адресою уряду за малу справність державного апарату в орудуванні регляментаційними засобами.

Треба зазначити, що належне доцінювання міністром приватної підприємчивости і його „лібералістичне" (очевидно умовно!) наставлення викликало прихильні відгуки в пресі, особливо в тих статтях, які вийшли з під пера економістів.

ХОЧУТЬ ЗБЕРЕГТИ „СТАН ПОСІДАННЯ" У НЕРУХОМОСТЯХ.

Польське т-во власників нерухомостей веде тепер акцію, яка має не допустити до переходу камяниць у Львові й у Сх. Галичині в непольські руки. Таку програму принято на зборах 24. січня ц. р. у Львові.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА ГІТЛЕРІВСЬКОЇ НІМЕЧЧИНИ.

„Фелькішер Беобахтер" (ч. 29) приніс на своїй економічній сторінці цікаву статтю, якої зміст хочемо тут коротко передати.

Національний соціялізм не змінив своїх господарських переконань а хто так думає, цей не знає, які вони були в початках. Націонал-соціялізм саме тому виказує такі успіхи в економічній ділянці, що він від самого початку був свідомий своїх господарсько-політичних шляхів. У суті річи всю різницю економічних поглядів раніше і тепер можна звести до того, що раніше вязались вони з революційною теорією, а тепер вяжуться з революційною практикою. Така політика мусить бути **обережніша,** щоб запевнити собі на кожному кроці успіх. Вона не може бути обрахована тільки на завтрішній день, але мусить сягати далеко в майбутнє. „Доброю політикою є боротьба ведена в імя майбутнього з труднощами теперішности". **Час підготови і переходової стадії минув.** Найбільшою підготовою було поборювання безробіття. Чотирирічний плян може бути зреалізований тільки разом з реалізацією засад соціял-національної економіки. Це має і зовнішньо-політичне значіння: **ми збудуємо при 4-літці наш соціялізм і покажемо, чим є соціялізм,** що це таке вільна праця серед вільної нації. Тоді марксівський соціялізм стане яскраво тим, чим він є: **фантомом.** Ми гордимось тим, що наші господарські погляди показались правильними при зустрічі з дійсністю.

Довкола нас стоїть світ, який ворожить провал нашої господарської політики. Але раніше він вірив у ці свої ворожби, а тепер має сумніви і боїться, що націонал-соціялізм **готов дійсно збудувати перше модерне національне господарство.**

Треба підкреслити не те, що націонал-соціялізм став носієм волі нім. нації тому, що правильно думав, але те, що він представляє собою суть нації і її расу і **тому** правильно думав. З того висновок, що наше госп.-політичне думання не може бути догматичною системою, бо тоді втратило би воно звязок зі живим народом. **Догматична закостенілість є зрадою супроти нац.-соціялізму.** Щоб таку закостенілість оминути, основано при партії комісію для госп. політики. Вона має виясновувати масам, що хоче фірер у ділянці госп. політики і що в цій ділянці практично робить нац.-соціялізм. Чим більше є зрозуміння в масах для господарських процесів у націонал-соціялістичній дійсности тим більшу мають ці процеси базу у творчому народі. А це дуже важне — кінчить провідний орган гітлеризму.

В. Н-вич.

З нашої кооперації.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВА ЗДОРОВЛЯ

Дня 13. січня 1937 р. відбулися Установчі Збори першої української кооперативи здоровля в **Ременові,** львівського повіту. Заложення цієї кооперативи попередила жива пропаганда цієї форми кооперації в цілій окрузі та освідомлення населення про завдання такої кооперативи і користи, які вона приносить своїм членам. На Установчих Зборах було присутніх понад 40 осіб, головно представників всіх видів кооператив з району. Вибрала на зборах Надзірна Рада під проводом о. Мих. Шпота, пароха в Артасові, визначила на своїм першім засіданні Управу кооперативи і почала свою діяльність від приєднування членів та збирання уділів. Уділ до кооперативи виносить 10 зол. і 2 зол. вписового. За кілька днів вписалося 109 членів. Поміщення для лікаря і на канцелярію відступає безплатно на довший час п. Олекса Тис, господар у Ременові. Район новоаснованої кооперативи здоровля обіймає такі села: Ременів, Вислобоки, Запитів, Підліски Малі, Стронятин, Кукизів, Рудавці, Жовтанці, Колодецне, Яричів Старий Звертів, Артасів, Нагірці, Гребенці, Віднів, Сулимів, Нове Село.

КООПЕРАТИВНИЙ ЗБУТ ХЛІБОРОБСЬКИХ ПРОДУКТІВ.

Наша кооперація визначно посилила у 1936 р. кооперативний збут хліборобських продуктів, коли в 1934 р. збула наша кооперація через „Центросоюз" збіжжа, фасолі й олійних насінь тільки 515 тон (1 тона = 10 сотнарів або 1.000 кг.), — в 1935 р. — 1.500 тон, то в 1936 р. — **21.534 тон,** себто **2.153 десятьтонових вагонів.** За ці продукти осягнено в минулому році **3.835.423 зол.** Найбільше цих продуктів збули через „Центросоюз"; в 1936 р.: Окружний Союз в **Борщеві** (4.778 тон), в **Сокалі** (2.499 тон), в **Бучачі** (2.692 тон), у **Копичинцях** (2.029 тон), у **Збаражі** (1.385 тон), у **Тернополі** (1.370 тон), у **Золочеві** (1.199 тон).

Таким чином наша закупочно-збутова кооперація стала в 1936 р. дуже поважним чинником на нашій краєвій збіжевій біржі. Від листопада м. р. доставляє наша кооперація жито й овес також для війська. До цього часу (лютий 1937) доставлено військові через „Центросоюз" поверх 900 тон збіжжа крім дрібних партій безпосередньо від близьких сільських кооператив.

КОНТРАКТОВА ДОСТАВА БЕЗРІГ ДО БЕКОНАРЕНЬ

„Госпол. Кооперативний Часопис" подає що переговори ведені під патронатом Рільничої Палати в цім напрямі, щоби також годівельні секції „С. Господаря" мали означений контингент з упривілійованій контрактовій доставі безріг до беконарень дали покищо такий успіх, що в першій четвертині цього року цей наш контингент буде виносити 200 штук місячно, а в другій по 300 штук місячно. Перший вагон контрактових безріг від українських годівельних секцій відійшов з Теребовлі, наступний вийде зі Станиславова.

В. Л.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В попередньому „Ек. Огляді" в статті „Чудо Японії" випала зі складу римська двійка перед уступом „Консумують усі доходи". Ця стаття була закінчена.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Чи один цілунок варта 5.000 долярів?

ДИВНА ПРИГОДА ФІЛЬМОВОГО КОМІКА.

Одно велике кіно в Пітсбургу висвітлювало нову фільму з американським комиком Джіммі Дюрантом у головній ролі. Дюрант заповів свою особисту участь на премієрі, бо у Злучених Державах приняте, що фільмові актори приїжджають до більших американських міст на премієри своїх фільм, щоб наочно переконатись який успіх має нова фільма.

Отже Дюрант приїхав до Пітсбургу і підчас рефрену якоїсь своєї жартівливої пісоньки зійшов зі сцени на салю і сам почав співати рефрен. Що було темою цієї пісоньки? Очевидно про любов і цілунки. Щоб цю тему ще сильніше підкреслити нагнувся комік у переході до молодої гарної жінки і поцілував її гаряче в уста. В кіні раптом зарепетував голос „покривдженої" цілунком, яка схопилася як опарена з крісла.

— Як ви могли собі на таке дозволити? Ви, безсоромний драбуго!

— Алеж, шановна пані, цеж був тільки...

Дюрант намагався заспокоїти молоду панну. Дарма. Вона накинулась на нього цілою хвилею найбільш лайливих слів. Счинилась така велика метушня, що люди посхоплювались зі своїх місць, орхестра перестала грати і в кіні засвітили всі світла. На салі почали творитись дві партії. Одна за актором, друга за „покривдженою на чести" панною. Хто зна чи не було б і дійшло до якихнебудь буч, та на щастя розкокурічена панна вийшла, а небавом покинув теж кіно і фільмовий комік.

ГРОШІ МАЛИ ПОЛАТАТИ ПОЩЕРБЛЕНУ ЖІНОЧУ ЧЕСТЬ.

Найближчого дня дістає Дюрант повідомлення від адвоката, що панна Евеліна Бровн почувається покривджена на чести прилюдним поцілунком актора і домагається 5.000 долярів відшкодування за свою пощерблену честь. На випадок відмови, заповів адвокат судову скаргу в імени своєї клієнтки. Одначе комік не мав найменшої охоти платити добровільно з легкої руки 5.000 долярів.

Досі вже двічі відкладали розправу, бо за першим разом Дюрант був на турне в Англії, а за другим разом був заангажований на виступи в одній нюйорській ревії, так, що не міг рішуче виїхати до Пітсбурга. Адвокат покривдженого почав виявляти чимраз більше схвилювання з приводу зміни речинців і запропонував Дюрантові полюбовне поладнання цілої „цілункової справи"... за 2.000 дол. Але тепер уже комік не хотів дати навіть зломаного сотика і заявив, що він терпеливо ждатиме висліду судового процесу і якщо скінчить виступи в Ню Йорку негайно приїде до Пітсбурга на розправу.

ДАРУНОК ІЗ МИЛОСЕРДЯ.

Пітсбурські громадяни незвичайно вдячні Дюрантові за цілу справу, бо матимуть справді цікаву й веселу судову розправу, на якій рішатимуть чи відомий комік переступив межі приличности і чемности. Вже тепер панує сильний попит на карти вступу на цю розправу. Крім цього прихильники одної і другої сторони мають змогу робити ріжні заклади. Одні кажуть, що скаргу панни Бровн суд відкине, тому, що цілунок був тільки актом милосердя. Деякі ворожать, що Дюрант дістане тільки якусь низьку, незамітну кару. На підставі закладів шанси Дюранта стоять як 10:7. Найменше користи з цілої халепи має сама покривджена. Вона дістає щоденно телефонічні запити, чи вона все ще домагається 5.000 долярів за свій цілунок, чи може й дешевше дасть?... Якийсь псотник умістив в однім тамошнім щоденнику таке оголошення: „Наука! Даю лекції, як можна на поцілунках гроші збивати. Незвичайно легка метода, що її уже по кількох годинах вивчую. Приступні ціни!" Під оголошенням подана була адреса панни Евеліни Бровн.

Живий мерлець у шкляній трумні.

На Майорці трапився недавно цікавий випадок. Один молодий мужчина, який не дуже переймався еспанською громадянською війною пішов над море, щоб викупатись і відсвіжитись. Одначе у воді схопив його корч і він пішов на дно. Щойно рибалки витягнули його на верх. Всі вважали його небіжчиком і тому відвезли його до трупарні, де поліційний інспектор доручив виставити мерця у шкляній трумні.

Сторож трупарні прожив ще того самого дня несамовиту історію, бо молодий мужчина прийшов у шкляній трумні до себе і втік з трупарні. При тім витворилась дивна ситуація, яку спричинили ріжні бюрократичні приписи. Сторож мусів виставити вже за трупа посвідку і видавати його теж за поквітуванням. В тім випадку сторож опинився в такій ситуації, що й трупа і не буде і посвідки не буде мати, значить мусітиме відповідати за „неправну втечу трупа". Молодий чоловік мав досить тимчасової смерти і хотів чимшвидше втечи з непривітливого окруження. Він вибіг, так як був, такий як Бог його створив, а за ним сторож трупарні. Погоня за „трупом" тривала кілька хвилин. Втікач перебіг кілька вулиць Пальми і аж двох поліцаїв схопило його. Вони вважали молодого мужчину за божевільного і спровадили його негайно на поліційну станицю. Щойно там виснилась ціла справа: молодому потопельникові дали одяг а сторож дістав потрібну посвідку на „трупа".

Погроза найбагатшої чілійської жінки.

Найбільшим багатієм Чіле є молода жінка Адріяна Кузен. Її майно оцінюють на двацять мільонів пезетів. У 1935. р. дістала вона спадок 5 мільонів пезетів. Більше як три міліони мусіла вона заплатити податків а пів міліона призначили їй „кавалерського" податку. Огірчена панна Адріяна Кузен вислала до податкового уряду листа з погрозою, що вона негайно повінчається, якщо не зменшать їй бодай наполовину податків. Податковий уряд відповів, що не може змінити своєї постанови. Тепер не лишається багатій панні нічого більше до роботи, як виконати свою погрозу.

Жінка, яка не старіється.

У Лодзі відкрили недавно дивну жінку, яка має 65 літ, а виглядає на 25-літню дівчину. Називається вона Марія Загорська і є жінкою якогось магістратського урядовця. Недавно відвідала її окрема лікарська комісія. Лікарі були незвичайно здивовані неймовірним явищем, що на лици старої жінки не було ніякого сліду старости. Цікаве, що досі ще ніколи ця стара молода не хорувала. У свому житті не вживала вона ні тютюну ні кави. В чому криється тайна її вічної молодости не можуть лікарі ніяким чином збагнути.

—o—

Лист із 282 марками.

Один філятеліст з Арнес у стейті Місісіпі післав один лист пять разів довкола світа і так його все адресував, що підчас цієї дороги лист був ще кілька разів франкований. Коли лист вернувся до нього останній раз, мав 282 марки поналеплювані з недостачі вільного місця одна на другій. Експедиція цього листа коштувала помислового філятеліста доволі дорого, але й оплатилась, бо знайшов на оригінальний лист аматора, якому відпродав його за 550 долярів.

Кінь князя Віндсору.

Із Льондону вислали до Австрії білого коня, що його покійний Юрій V. подарував Едвардові VIII. Після абдикації Едварда виринув був спір щодо коня, бо деякі вважали, що кінь має перейти на нового короля Юрія, та опісля виснилось, що кінь є особистою власністю князя Віндсору і тому коня вислали до Австрії

—o—

Кінова хроніка.

Бастер Кітон вернеться на екран. Пишуть із Голівуду, що цей оригінальний актор, якого ми вже давно не бачили на фільмі, виграв процес зі своєю розведеною жінкою та буде їй платити всього десять відсотків своїх заробітків, а не як досі пятьдесять. Він був навіть важко занедужав у наслідок переживань у звязку з тією справою. Тепер він такий врадуваний, що повертається до фільмової праці по дволітньому безділлі.

Клерк Гейбл розвівся зі своєю жінкою, що була старша від нього. Усеж він признає, що це вона саме допомогла йому в такій світлій карієрі і тому виплачуватиме їй до смерти дуже велику ренту.

Веселе.

ҐРИПА В АНЕКДОТАХ.

Відомого американського професора лікаря К. візвали серед глухої ночі до недужого. Професор не хотів спершу їхати, коли йому сказали, що в недужого тільки ґрипа. але вкінці поїхав.

Пацієнт блідий, переляканий, говорить слабим голосом:

— Докторе, вмираю!

— В чім річ? Що ви почуваєте?

— Не знаю, не можу пояснити... але почуваюсь погано.

Професор вислухав недужого і покивав головою.

— У вас... готове завіщання?

— Ні.

— Покличте негайно нотаря. Ваша рідня повідомлена?

— Ні... не всі.

— Негайно подзвоніть по них, хай прийдуть сюди.

Хорий „умираючий" лежить закривши очі.

— Докторе, ...кілько годин я ще проживу?

— Годин? Не знаю. Може ще й пядесять літ. Зажийте аспірину та завтра може навіть устанете. Тільки мені булоб прикро, якщо ви тільки мене одного схопили цієї ночі насилу з постелі. Хай терплять і інші

ДОПИТАВСЯ.

Дівча було божесько гарне. Не диво, що він приходив день у день і приносив квіти і солодощі. Сьогодні застав він тільки її брата:

— Чи твоя сестра тішиться, як я приходжу?

— Очевидно! — відповідає малий гольтіпака.

— Вона тобі казала це?

— Ви приносите її щодня квіти, чоколяду, дарунки і білети до кіна.

Нудяр далі нудить:

— Бо я хотів би зробити її найщасливішою у світі.

— Бо ви теж робите її щасливою.. І її нареченого... Поперше він дуже любить чоколяду, подруге радо ходить до театру а потрете, за ті гроші, що він їх на ваших дарунках щадить, буде могти скорше з моєю сестрою повінчатися.

Гострий конфлікт між Сталіном і Ворошиловом.

МАРШ. ТУГАЧЕВСЬКИЙ АРЕШТОВАНИЙ?

З Москви надійшли вістки, що в московських політичних кругах велику сенсацію викликала поголоска **про останнє непорозуміння між Сталіном і Ворошиловом.** Після смертного присуду на 13 підсудних і товаришів у процесі Радека і товаришів Ворошилов особисто інтервеніював у Сталіна, домагаючись помилування кількох підсудних, але Сталін відмовив.

Конфлікт між обома загострився, коли ГПУ арештувало 10 вищих старшин, обвинувачених у співпраці з троцькістами. Запевняють, **що ГПУ арештувало навіть маршала Тугачевського під цим замітом.**

Ворошилов поставив ультимат домагаючися звільнення старшин і Тугачевського, в яких вину рішуче не вірить. У протилежному випадку Ворошилов погрожує, що уступить зі становища комісаря війни. **В політичних колах переконані, що зближається якась вирішна розгривка між Сталіном і Ворошиловом.**

Ворошилов має величезний вплив у цілій червоній армії. Також має багато прихильників серед робітників і в партійних колах. Сталін на армії спертися не може, але має більшість у партійних та робітничих організаціях.

—o—

ХТО САБОТУЄ НОРМАЛІЗАЦІЮ?

СПРАВА БЕРЕЗИ І ПРОТИЖИДІВСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ У СЕНАТІ.

В четвер 4. лютого ц. р. буджетова комісія сенату радила над буджетом міністерства внутрішніх справ.

У дискусії промовляв **сен. В. Децикевич** про незрозуміле становище уряду й адміністрації до уряду в добі нормалізації. Висловив признання премієрові за його часті поїздки, але вони можуть лише частинно усунути недомагання адміністраційної влади. Слід у першу чергу змінити відношення адміністраційної влади. Відношення уряду до українських справ дуже дивне, як на добу нормалізації. В терені такий стан, що кожний повіт і кожний урядовець має своє спеціяльне відношення до українських справ. Це дуже цікаве; можна думати, що колиб премієр видав загальні розпорядки про відношення в українських справах, то вони булиб респектовані. Також час нарешті управильнити справу національної термінольогії, а саме згідно з домаганням українського населення, яке почуває себе українським, а не „руським".

Сен. Зажицький відповів промовцеві, що нормалізація не приймається в терені з вини українців, не поляків, бо, нпр. українці не хочуть **спільних з поляками кооператив,** ні взагалі спільної праці в терені. Слід змагати до правдивої співпраці, а не завжди пригадувати те, що нас (поляків і українців) розділює...

Підчас дебати була мова м. ін. і про Березу Картуську. Сен. Петражицький застерігався проти висилки до Берези польської молоді за протижидівську акцію. Сен Маліновський Войтек і сен. Зажицький висловилися за Березою, доконче потрібною у теперішніх нервових часах... Сен. кн. Радзівіл завив, що він не є прихильником Берези, але коли вже треба туди когось всадити, то слід замикати там усіх, хто нарушує порядок.

При кінці промовляв ще прем. Славой-Складковський. Відповідаючи сен. Децикевичеві заявив, що частина населення хоче називатися українською, частина руською. Обіжник мін. Рачкевича уможливлює вживати ці назви індивідуально. „Трудно домагатись від уряду, щоб він втручувався у внутрішні справи обох відломів". Щодо виселення з косівського повіту, то такі виселення можуть відбуватися здовж цілого кордону. Мусимо усунути відтіля небажаний елемент, політичний і той, що займається перепачковуванням".

Мін. Квятковський про господарське положення Польщі.

У четвер 4. лютого ц. р. міністр скарбу Квятковський виголосив на засіданні соймової буджетової комісії велику промову про господарське положення Польщі і господарську політику уряду. Міністр підкреслив, що Польщі нелегко перемогти наслідки кризи, бо її державні потреби більші ніж в інших державах, зате основи матеріяльні слабші. Господарські труднощі ще далеко не переможені, уряд веде постійні змагання за рівновагу буджету. Напрямні господарської політики уряду визначує інтерес держави. В 1937. р. можна сподіватися, що ціни на хліборобські продукти будуть, як здається, звишкувати, будівельний рух оживиться, бо користатиме з усіх податкових полекш. Тому консумція і рентовність у хліборобстві та промислі повинні зрости. Але грозять теж і небезпеки, а саме від непевної світової конюнктури. Найбільшуж небезпеку бачить міністр скарбу у надмірній тенденції до підвишки цін.

По короткій дискусії комісія приняла проєкт буджету з усіми поправками референта та резолюціями у справі будови шкіл і допомоги студентам.

Конференція в справі лікарської опіки на селі.

В Інституті Суспільних Справ у Варшаві відбулася від 31. І. до 2. II. ц. р. 3-денна конференція в справах лікарської опіки на селі, на яку запросили крім представників державних і самоврядних установ також представників заінтересованих товариств і хліборобських організацій. У цій конференції взяли участь між ін. від Українського Лікарського Товариства д-р М. Музика і д-р Ю. Кордюк, від Т-ва „Сільський Господар" інж. І. Лапчук і від Ревіз. Союзу Українських Кооператив сен. О. Луцький.

Конференцію отворив директор Інституту Суспільних Справ, відтак забрав голос міністр сусп. опіки Косцялковський, який звернув увагу на конечність опіки над матірю і новородком, у чому мусять помогти суспільні організації.

На конференції виголошено 21 рефератів з ділянок: 1) Стан лікарської опіки над сільським населенням включно з рільними робітниками, 2) Рухомі колюмни здоровля і їх роля в акції лічництва на селі (такі є у Вильні, Львові, Кракові, Варшаві — головно для поборювання туберкульози, трахоми і венеричних недуг), 3) Осередки здоровля та їх роля на селі (Олькуш, Варшава, Познань — опіка над матірю і дітьми), 4) Організація і фінансові підстави лікарської опіки на селі (самоуправа, додаткові податки, самопоміч, кооперативи здоровля, санітарні патролі при пожежних сторожах), і 5) Приготування лікарського й помічничого персоналу.

Над усіми рефератами велася широка і жива дискусія. Багато говорили про ролю лікарів, їх підготову, про помічничий персонал і санітарний (акушерки, санітарки), про потребу обнижки цін ліків, сільські аптички і т. п. Щодо організації лікарської опіки були голоси за примусовим накиненням і поведенням акції „згори" при помочі уряду і самоуправи включно з установленням додаткових податків на лікарську поміч, організуючи при волосних управах осередки здоровля. Одначе більшість промовців (головно з хліборобських кругів) переконала про доцільність одиноко добровільних організацій (кооперативи здоровля), опертих на самопомочі селян при підтримці субвенціями уряду й самоуправи. За доцільністю добровільних організацій, опертих на самопомочі і творених „здолу", промовляли інж. І. Лапчук і сен. О. Луцький, виступаючи проти офіційного чинника та примусу „згори" й окремого податку на ту ціль.

У висліді нарад ствердженo потребу лікарської помочі на селі, підтримки кожної акції „здолу", виготовлення спільно з міродайними чинниками пляну акції, підготовання лікарів до суспільної праці і т. п.

Слід зазначити, що це була перша цього роду конференція в Польщі. І. Л.

КОЖНИЙ ПРИЯТЕЛЬ ВИНА
Є СВОЇМ ВЛАСНИМ ВОРОГОМ.

Ґен. Франко певний перемоги.

АВІЛЯ, 5. 3. ПАТ. Вчора ген. Франко відвідав зі шефом штабу позиції в Аяс Розас, Позуельо й Аварака. Ґенерал розмовляв довший час з поодинокими комендантами відділів і висловив признання усім відділам. Приявність начального вожда на фронті викликала величезне захоплення між військом і цивільним населенням. По перегляді ґен. Франко заявив: „Маючи вояків, старшин і комендантів таких, як я бачив їх на фронті, можу ствердити, що наша перемога певна. Нині можу ствердити, що перемога буде наша!"

НАСТУП НА МАЛЯГУ З УСІХ БОКІВ.

Наступ на Малягу почався у четвер 4. ц. м. в год. 7-ій рано. В год. 5.15 у напрямі Марбелі відплили всі національні кораблі з кружляком „Канаріяс", на якім находиться ґен. Кеїпо де Ляно, який особисто кермує акцією на суші, морю і в повітрі. До Марбелі прибуло багато нац. війська.

ЧЕРВОНІ РОЗСТРІЛЯНИ НІМЕЦЬКОГО БАРОНА.

ЛЬОНДОН, 5. II. ПАТ. Кореспондент „Нюз Кронікел" у Більбао повідомляє, що розстріляно німецького барона Вольфганга Людвика Еґнатера, який попав у полон, борючись у рядах армії ген. Франка. Небаром пічнеться розправа німецького летуна Ґустава Шміда, який попав у полон у січні.

Німеччина не зречеться кольоній.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Німецький амбасадор фон Рібентроп вернувся по 6 тижнях неприсутности до Льондону. У звязку з тим у Льондоні кружляють поголоски, що Рібентроп привіз зі собою німецький меморіял у справі звороту кольоній Німеччині.

Англійська преса пише, що Англія відкине домагання Німеччини і Гітлер мусить зречись своїх домагань у справі кольоній.

ПРОПИТИЙ І ПРОКУРЕНИЙ ГРІШ — ЦЕ ГРІШ КИНЕНИЙ У БОЛОТО.

Поздоровив короля окликом „Гайль Гітлер“!

ЛЬОНДОН, 5. II. ПАТ. Англійські часописи звертають увагу, що вчора підчас кручування повновластей королеві Юрієві VI. дипльоматичним корпусом амбасадор Німеччини Рібентроп замість згідно з двірським приписом уклонитися тричі монархові — тричі витягнув руку, віддаючи королеві нац.-соціялістичний привіт і сказав „Гайль Гітлер!“

Часописи висловлюють счудування з причини нарушення амб. Рібентропом двірської етикети, деякі органи нападають гостро на амб. Рібентропа за цей інцидент.

Масові арештування в СССР не переводяться.

Під замітом саботажу ГПУ арештувало директора великої фабрики в Ростові Глебова, шефа адміністрації промислової округи Любімова, високого урядовця організації промислу Більчева. Арештовано теж багато господарських діячів в західно-сибірській промисловій окрузі і 26-ох вищих залізничих урядовців і т. д. „Звестія“ пишуть, що в Ленінграді арештували гурт терористів у Науковій Академії та колишнього ректора університету в Ленінграді Фрідлянда, який стояв на чолі гуртка істориків. членів терористичної організації.

Масові арештування відбуваються теж на Сов. Україні і в Грузії.

Вістки про арештування вищих старшин і марш. Тугачевського враз з адютантом не здементовано.

Оправданий оптимізм.

Хоча назагал не думаємо про те і не здаємо собі справи з того — Клясова Льотерія відграє в нашому житті якусь ролю і то немалу.

Один момент правдивий, який висувається на перший плян, то умовини, коли багато з нас через виграну на льотерії цілком змінили дні свого життя, видісталися з тяжких терапатів, осягнули добробут. За час істнування Державної Клясової Льотерії число осіб, які виграли більші вигри, є вже досить велике, збільшується воно що-місяця на новий гурт щасливців.

Другий значний момент — то скоріш посереднє значіння льотерії та її вплив на загальну психіку. Нема сумніву, що в часі тягнення живемо під враженням льотерії. В бюрі, трамваю, в мешканні — всюди переглядаємо в часописі льотерійну табелю, в надії, що вже і для нас прийшла **черга усміху долі**.

Переглядаємо льотерійну табелю з надією. І в цім саме ціла річ. Гра на льотерії вводить нас у настрій оптимізму, додає надії за краще, підносить на дусі. Віримо, що виграємо, як виграло багато наших знайомих і багато, багато таких, котрих не знаємо, а які підняли вже свої вигри на льотерії в сумах тяжких до порахування.

Майже кожний має свої матеріяльні клопоти, один менші, другий більші. Одного вирятує в тарапатах 100 зол., другого 100.000 зол. Один мріє про можливість освіти, другий про рятунок здоровля, третій про сплату довгів — а всі не тратять надії здійснити свої бажання. Вони знають, що коли не сповняться інші можливости, лишається ще льотерія і вигляди вигри. Як часто чуємо слова: „Коли виграю на льотерії, то...“ і т. д., або „Завтра тягнення, так нема чим журитися...“, або: „Одначе може таки, виграємо на льотерії“...

Одначе треба ствердити, що цей оптимізм, який є своєрідним звищем у грачів на льотерії, не повстав відразу. Зложилося на нього діяння льотерії за довгі роки. Люди почали переконуватися, що вигри на льотерії не є ніякою легендою, але річю цілком реальною що саме завдяки уліпшенню льотерійного пляну вигляди грачів є щораз кращі. Також число тих, що виграли, постійно зростає — словом: оптимізм увійшов у настрій, який має своє оправдання в тих можливостях, що їх створює для грачів льотерія. Очевидячки, ці можливости істнують тільки для тих, які мають льоси. Зростають вони в парі з витрівалістю у грі. Зовсім зрозуміле, що систематичний і постійний грач має більші вигляди від того, хто грає навманця і неточно.

—o—

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ АМБАСАДОР ВИЇЗДЖАЄ ІЗ ТОКІО.

ТОКІО, 5. II. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє, що большевицький амбасадор Юренєв нині вечором виїзджає до Москви, відки вернеться мабуть за два місяці.

КОМІТЕТИ ДО БОРОТЬБИ З КОМУНІЗМОМ В ТОКІО І В БЕРЛІНІ.

ТОКІО, 5. II. ПАТ. Аг. Домеї звідомляє: Визначення постійних комітетів у Токіо та Берліні, як це передбачено в японсько-німецькій умові, вже постановлено. Назвищ членів цих комітетів іще не устійнили.

10.000 НІМЦІВ ПІД МАДРИДОМ.

МАДРИД, 5. II. ПАТ. Рада оборони Мадриду повідомляє: Тридцять повстанських вояків, які попали в полон біля Ляс Розас, зізнали, що німців на мадридському фронті є 10.000. Вони зодягнені в еспанські однострої чужинної легії. В останніх боях німці мали дуже великі втрати.

—o—

КАНАДА НЕ БУДЕ НЕВТРАЛЬНА.

ОТАВА, 5. II. ПАТ. Палата репрезентантів відкинула проєкт закону, що його зголосив провідник федеральної партії, який передбачує невтральність Канади в усіх будучих конфліктах.

—o—

СТАН ЗДОРОВЛЯ ПАПИ.

РИМ, 5. II. ПАТ. З Ватикану повідомляють: У стані здоровля Папи нема зміни. Щоправда Папа мусить оминати всякі надмірні зусилля, одначе стан його загально вдоволяючий. Нині вранці Папа нараджувався з кард. Пачелі.

—o—

НОВИЙ ВІЦЕПРЕМІЄР ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

ВАРШАВА, 5. II. ПАТ. Президент Польщі підписав нині декрет з призначенням директора політичного департаменту Ю. Пацьорковського віцеміністром внутрішніх справ. Новий віцеміністр приходить на місце віцемін. Кавецького.

ЯПОНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК БОРОТЬБИ З КОМУНІЗМОМ.

ТОКІО, 5. II. ПАТ. Представник японського м-ства закордонних справ заявив представникам преси, що небавом утворять японський осередок боротьби з комунізмом. Покищо м-ство закордонних справ не може назвати, хто буде головою тієї організації, ані який буде її плян акції.

—o—

ЧЕРВОНІ ЗБОМБАРДУВАЛИ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

ЛЬОНДОН, 5. 2. ПАТ. Еспанський уряд у Валенсії відповів негайно на демарш британського шарже д'афер, який запротестував проти бомбардування англійського корабля „Рояль Овкс“ недалеко Гібральтару. Червоні еспанські літаки скинули три бомби на корабель, які не зробили великої шкоди. Червоний еспанський уряд заявив, що летун, що кинув бомби, напевно помилився і що військова влада веде слідство.

—o—

НОВИНКИ.

— **З музичного життя.** Вечір камерної музики у виконанні смичкового квартету (В. Цісик, Р. Согор, Б. Задорожний, О. Березовський) відбудеться дня 6. ц. м. в малій салі Муз. Інституту в год. 19.30. Вступ за програмкою.

— **Коляди у Преображенській церкві.** В неділю, 7. ц. м., в год. 12 колядуватиме під дириґентурою п. Дарії Лотоцької хор львівських садівничок „Рідної Школи“ у Преображенській церкві у Львові при Краківській вулиці.

— **Просфора.** Старшина Кружка „Р. Ш.“ ім. Т. Шевченка влаштовує спільну просфору для своїх членів у неділю 7. ц. м. у власній домівці при вул. Супінського ч.23. Початок в год. 6. веч.

— **Гальо!** В понеділок, 8-го лютого ц. р., всі українські радіоабоненти слухають **львівську радіостацію.** В год. 18.40 проф. д-р **Василь Сімович** виголосить перед мікрофоном відчит про бл. п. Василя Стефаника.

Заява.

В ч. 5. „Нового Села“ з 7. лютого 1937. р. знаходимо нотатку про кооперативну фабрику „Суспільний Промисл“, яка нас до глибини обурює тенденційним підходом до справи.

Стверджуємо, що дотеперішні успіхи завдячує фабрика в першу чергу кооперативній торговельній організації, у якої проводі стоїть Центросоюз.

Тому — зовсім неправдиве зрештою — протиставлення тих успіхів будьто би меншим успіхам фабрики мила Центросоюзу вказує на крайну іґноранцію автора допису — або свідому злобу.

Дотично купна фабричного будинку, то справа ця у нас актуальна однак ще не сфіналізована, тому оголошування тої вістки було щонайменше передчасне. Редакція „Нового Села“ перед оголошенням того повинна була бодай поінформуватися в бюрі кооперативи.

ЗА ДИРЕКЦІЮ КООПЕРАТИВИ „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“:

Інж. Роман Раковський, інж. Сильвестер Павлик
225 **Іван Грещак**

— **В справі щомісячного безплатного книжкового додатку.** Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на лютий прислали найдалі до 15. II. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на лютий і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші **точні і безпосередні передплатники,** що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Повідомляю** Всечесних Отців Добродіїв, що дня 1. лютого 1937. р. **я переніс** свою **бронзівничу робітню церковних виробів** з Ринку ч. 9. на **вул. Вірменську ч. 25** до реальности Т-ва „Зоря“. Прошу ласкаво піддержати рідний промисл. — **Стефан Фединський.** 216 2—3

— **Просфора Комітету будови церкви СС Василіянок у Львові** відбудеться 7. лютого у великій салі монастиря при вул. Потоцького ч. 95, початок в год. 5.30 попол. Українське громадянство Львова повинно своєю численною участю підтримати цю святочну імпрезу, щоб помогти Комітетові у його змаганнях. Не треба ждати на запрошення, бо Комітет може пееочити неодного громадянина, врешті неодне запрошення може на почті пропасти, тому кожний, хто почувається українцем, хто співчуває потребі Божого храму в тій дільниці Львова, нехай спішить у неділю 7. лютого на вул. Потоцького ч. 95, а там не лише поділиться свяченою просфорою з нашими ідейними громадянами Вулецької дільниці, але ще почує гарні колядки та щедрівки й побачить молоденьку артистку-танечницю Заклинську, котра задемонструє дійсно по мистецьки свої танкові продукції-ілюстрації до народніх пісень.

— **Вечір творів Василя Стефаника у Кракові.** В неділю 7. ц. м. відчитає Юліян Ґеник Березовський в салі Т-ва св. В. а Павльо при вул. Варшавській у Кракові вимки із творів Василя Стефаника. Вступне слово виголосить проф. Богдан Лепкий. Початок в год. 7.30 веч.

— **Пропаґандивно-педаґоґічна вистава УТГІ у Празі.** Український Технічно-Господарський Інститут у Подєбрадах разом з Т-вом Прихильників Української Господарської Академії улаштовують 14-го лютого у Празі, в салі Виноградського Народнього Дому, виставу з експонатами про діяльність Інституту й Товариства. На виставі буде представлена видавнича продукція УТГІ, взірці з техніки позаочного навчання, схема орґанізації Інституту, діяграми про навчальні ділянки та склад і характер студентства, діяграми про склад професури, матеріяли про характер і розміри видавничої діяльности Інституту та діяграми про діяльність Т-ва Прихильників Української Господарської Академії. Вступ вільний, відвідувати буде можна від 6. год. вечора.

— **Невже „Рідна Школа“ нелеґальна?** У звязку з курсом провідників доросту „Р. Ш.“ в Підгайцях, що відбувся в грудні м. р., поліція перевела дня 30. січня ц. р. низку ревізій і арештувань у цілій Підгаєччині. В самих Підгайцях переведено стислі ревізії та арештовано: Володимира Помшляка і Володимира

Данькова, урядовців Повіт. Союзу Кр. „Р. Ш.", м-ра Сидора Комаринського, Володимира Патійського й Юлію Мацалапівну. Після переслухання всіх звільнено. У всіх селах Підгаєччини в осіб, що були на курсі роблять ревізії і стягають їх на постерунки. В справі тих ревізій інтервеніювали у влади адвокати: д-р Григорій Степюк і м-р Ол. Яворський.

— **Недуга Лесі Кривіцької.** Відома українська драматична артистка Леся Кривіцька захворіла важко на запалення легенів. Все українське громадянство бажає їй якнайскоршого видужання.

— **Дорогова поліція.** Міністерства внутрішніх справ і комунікацій організують кадри спеціяльної дорогової поліції, яка з весною виступить стежити на дороги, щоби припильнувати зберігання приписів колового руху візниками, шоферами і роверистами. Перш усього звертатимуть увагу на їзду властивим боком дороги, на правильне освітлювання возів у ночі, на ширину обручів на колесах (за вузькі обручі нищать поверхню дороги), на занадто тяжке вантаження возів і т. п. Дорогова поліція буде змоторизована і дістане мотоциклі. Службу розпічне з днем 1. квітня.

— **Чи сірники подешевіють?** Міністерство скарбу хоче в порозумінні зі сірниковим монополем обнизити ціни сірників. Причинився до того спадок консумції сірників, що змаліла в порівнанні з 1928 р. на 55 прц. Міністерство скарбу прийшло до переконання, що поважніший зріст консумції можна осягнути, обнижуючи ціну на 2—3 гр. від коробки.

— **Подешевіє газ.** На буджетовій сесії львівського магістрату предложили обнизити ціни газу на яких 10 проц. Хто досі платив за 1 кубічний метер газу 33 сот., буде платити тепер 30 сот. Більші консументи газу, що зуживатимуть понад 165 м. куб. місячно платитимуть іще менше на 2 сот., а шпиталі та промислові заведення і т. д. замість 15—30 сот. платитимуть 10—27 сот. Доходи міста зменшаться на 140.000 зол.

— **До Картуської Берези** вислали українця Данила Студента з Олеська володимирського повіту. Приписали йому протидержавну пропаганду.

— **Не будуть приймати зворотних спіртних пляшок.** Міністерство скарбу відкликало давніший свій розпорядок про обовязок приймати від консументів зворотні пляшки по монопольних виробах. Покищо гуртівні виробів спіртного монополю будуть приймати літрові і чверть-літрові пляшки до 28. ц. м.

— **Рільнича школа у Жабйому.** У вівторок 16. лютого посвятять у Жабйому гірську рільничу школу.

— **За КПЗУ.** В Дубні скінчився процес проти 20 мешканців громади Малин, за належання до КПЗУ. Двох головних обвинувачених, Гн. Сижевського й Івана Боднарчука засуджено на кару по 12 літ вязниці, чотирьох по 10 літ, чотирьох по 6, пятьох по 4 і 2 по 2 роки вязниці. Трьох звільнено.

— **Присуд на душогуба.** Перед судом присяжних у Львові відбувся процес проти 25-літнього робітника Каз. Лятавца, що в серпні м. р. убив служницю Марію Кичулу при вул. Різницькій. Він домагався від неї, щоб не виїздила до своїх родичів у Камінці Стр., а коли вона відмовила, пробив її ножем. Лятавца засудили на 9 літ вязниці.

— **Львівська хроніка** При вул. Соніцній ч. 1. зачадилася родина купця Сімхе Шпрінґера, причому згинув його 12-літній син. — Робітник М. Вольфсгавт (вул. Городецька 88) повідомив поліцію, що його 16-літня донька Дора, учениця торговельної школи, пропала без сліду.

— **Самогубство поліцая на цвинтарі.** В пятницю 5. ц. м. вполудне поліцай М. Беднарек з Черкас стрілив собі в голову на Личаківськім цвинтарі. Непритомного відвезли до загального шпиталю.

— **Краєва хроніка.** В лісі коло Бедриковець пов. Заліщики замерз гаєвий Стефан Калагайло, вертаючи серед морозу зі служби. — В Рожневі пов. Броди 25-літній Марко Мазепа стрілив з кріса до 15-літньої Марії Юзів, ранячи її в шию. Крім того стрілив двічи до сусіда Конрада Мандича, що хотів дівчину оборонити, але оба стріли хибили. Була це пімста за заведену любов. — В Джурині, пов. Снятин поліція придержала і відставила до слідчої вязниці в Заболотові Климентина Козака, румунського дезертира, під закидом крадежі 31. ц. м. на шкоду місцевого війта Корнеля Сербінського. — В лісі біля Солотвини надвірнянського повіту зрубане дерево привалило двох робітників, Василя Депучака і Михайла Шолоту, ломлячи обом ноги. Обох відставлено до шпиталю. — В Білоголовах зборівського повіту Марія Парій, лізучи по драбині на під, впала стрімголов на землю і вбилася.

— **Припинили роботу.** В тартаку фірми Братя Ґредель у Демні Вижній біля Сколього припинено роботу на шість днів, щоби перевести ремонт машинового уладження. Тартак дає занятття 450 робітникам.

— **„Ілько Липей" сконфіскований в Ужгороді.** В „Ділі" з 4. ц. м. (ч. 24) поміщено звіт з „Літературного Ярмарку", який відбувся 2. ц. м. У звіті згадано про те, що повість Гренджі-Донського „Ілько Липей", на жаль, сконфіскована. Через поспіх у праці не додано, що згадана повість сконфіскована не у нас, а сконфіскувала її прокуратура в Ужгороді, що отсим доповнюємо.

— **Жиди в медицині.** У звязку із загальним зїздом лікарів, який відбудеться в найближчому часі у Варшаві, польська ендецька преса звертає увагу на жидоватіння лікарського стану в Польщі. За даними статистичного уряду на 5.925 лікарів поляків (чи християн?) є 4.370 жидів. Найгірше під тим оглядом представляється справа у Східній Галичині, де жидів лікарів є вдвоє більше ніж лікарів інших національностей. У Львові на 1.039 лікарів є 625 жидів, у Станиславові 258 жидів на 370, у львівському воєвідстві 1.038 на 1.636. Гірше відношення є в Кракові (520 лікарів жидів на 319 поляків) та в краківському воєвідстві (716 на 1238). Найбільше жидів є в дентистиці, де 70 проц. лікарів є жиди. Великий процент жидів є в аптикарстві. Та сама преса звертає теж увагу на пауперизацію лікарського стану і то завдяки жидівській конкуренції, що послугується наганячами й обнижує лікарські гонорарі до неймовірно низького рівня.

— **Закриття російської гімназії.** Шкільна кураторія закрила приватну коедукаційну гімназію російського Т-ва добродійности в Луцьку. Покищо гімназія отворена до кінця шкільного року.

— **Смерть під лявіною.** Ще 31. січня ц. р. вийшов із дому в Нагірянах пов. Заліщики 18-літній Петро Горчинський в напрямі сусідного села Червоногород і пропав без сліду. А на третій день знайшли його тіло під сніговим валом 3 метри завгрубшки. Показалось, що Горчинського засипала снігова лявіна, яка звалилася з горба на нього. Червоногород лежить в околиці, поперетинаній глибокими ярами вздовж подільських рік.

— **Історія золотих долярів.** Поліція в Косівщині ствердила, що гаєвий Пліщук пускає в обіг золоті 20-долярові монети. При допитах він зізнав, що ті монети набув від Дмитра Дропяка з Гриняви, що жив з Варварою, вдовою по пачкарі Михайлі Федорчук. Цей Федорчук вибрався був свого часу зі своїм братом Юрком на румунський бік і більше не вернувся. Його знайшли вбитим на пограниччі біля Гринями. Поліція арештувала тоді Юрка Федорчука під закидом убивства брата. Дальше ствердження, що Михайло Федорчук переводив на румунський бік львівського злодія Фурду, який втік зі Львова, обікравши львівського адвоката д-ра Нусбавма до спілки з його служницею, яка забрала йому золоті і паперові гроші, сховані внутрі ноги від стола. Тепер заходить підозріння, що М. Федорчук забрав від Фурди, якого опісля арештовано, частину грошей, а від нього відобрав гроші Дмитро Дропяк, убивши М. Федорчука. При ревізії знайшли у Дропяка кільканадцять золотих монет, закопаних у пивниці.

— **Конекради.** Дубенська поліція впала на слід шайки конекрадів, що бушувала у брідському і дубенському повіті. Ватажком шайки був Петро Вільчинський, його заступником Михайло Яросевич із Брідщини. Крадені коні купувала спілка пасерів під проводом Малесевича із Ситні пов. Дубно. Вони змінювали вигляд коней до непізнання, виробляли фальшиві пашпорти і продавали їх у подальших повітах.

— **Алькоголізм у СССР.** На основі статистичних даних споживання горілки й пива в СССР зменшується. Коли в 1913 р. на одного мешканця припадало 8 літрів горілки, то в 1931 р. вже тільки 4.4 літри, а в 1935 р. 3·6 літра. Це статистичні дані монополів. Нема статистики споживання самогонки, яку, як відомо, москалі та нікуди правди діти — наші брати за Збручем у великій скількости фабрикують. Протиалькогольна пропаганда на Радянській Україні була колись дуже сильна. Сьогодні дещо ущухла. Все таки врядигоди в київському, харківському, одеському радіо можна почути пропаґандивні виклади, заклики й оголошення проти вживання алькоголю та курення тютюну.

—o—

Новий промисловий осередок у Польщі.

В пятницю 5. лютого ц. р. соймова буджетова комісія радила над двома проєктами законів про інвестиції з публичних фондів і про дотації на фонд „народової" оборони.

Після реферату пос. Сікорського довгу промову виголосив віцепрем. Квятковський про інвестиції в роках 1937—1940. На інвестиції в цих 4-ох роках Польща призначить 1 міліярд 800 мільйонів золотих. Заявив, що Сандомир стане новим, центральним промисловим осередком Польщі. Уряд зверне увагу на розбудову воєнного промислу, розбудову комунікаційних доріг, управильнення рік і т. д.

—o—

Скарби піратів — вартости 100 міл. долярів.

ТОКІО, 5. II, ПАТ. Агенція Домеї звідомляє: Останньою сензацією всієї японської преси є укриті скарби проводирів ріжних піратів, що є в Раекане, на вульканічних островах між Формозою та Кію Сію. Приватні детективи є в контакті з консулятом Злуч. Держав. Оцінюють ці скарби на суму сто міліонів долярів.

В майбутності народів повстане питання: тверезість чи господарська руїна? — Т. Едісон.

✝ Посмертні згадки.

Дня 4. II. ц. р. померла у Станиславові **АЛЬБІНА ЯКОНОВИЧ**, фундаторка й добродійка „Р. Ш.", в 95. році життя. Похорон відбудеться в суботу 6. II. ц. р. в год. 2. попол. з дому жалоби при вул. Голуховського ч. 54.

В. Їй П.!

о. **ТЕОДОР ДЕПУТАТ**, парох Лолина, помер 8. XI. 1936 у 43. році життя. Похорон відбувся 11. XI. при численній участи священиків і парохіян. В. Й. П.!

223

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО КРАЮ.

Третій день змагань.

В четвер, 4. лютого ц. р. відбувся зіздовий біг з Орлівця на Тарнавку. Атмосферичні умовини препогані. До бігу стануло 39 змагунів і всі його скінчили.

Вислід третього дня змагань:

Перший прибув до мети **Хамула** (Плай Львів) 4.30; 2) Диба (Плай Стрий) 4.56; 3) Рибачек (КЛК Львів) 5.02; 4) Новицький (Плай Стрий) 5.11; 5) Шадей (КЛК Славсько) 5.14.

Біг жінок не відбувся, бо до змагань станула лише одна змагунка, інші занедужали на грипу.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ПОЛЬЩІ.

Вислід третього дня змагань.

КРИНИЦЯ. **А. З. С. (Варшава) — Краковія 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).** Краковія була перетомлена змаганнями з Чорними і тому несподівано програла.

Чорні — Варшавянка 3:1.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. лютого 1937. Р. VI. Ч. 3. Зміст: Ліцеї. — За честь нації. — Л. Ясінчук: З української фарми в Америці (фейлєтон). — Освітня політика в Польщі. — Вишнявський: Те, що при вихованні дитини легко пересчиться. — Д-р Я. Ярема: Вік буяння (II.). — Марійка Садівничка: Перед приїздом. — Д-р Теодор Музичишин — посмертна згадка. — З життя Рідної Школи. — Ріжні вісти. — Додаток: Д-р Я. Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах (ч. III).

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Р. X., ч. 1. за січень 1937.

ВІСТИ З ЛУГУ. Р. XII., ч. 1. За січень 1937.

КАМЕНЯРІ. Р. VI., ч. 1, 2 і 3. з 1. I. 15: I: і 1: II: 1937.

ЗМАГ. Р. I., ч. 1. Перемишль 1: лютого 1937.

ШЛЯХ МОЛОДІ. Р. II., ч. 3 (19) з 1. лютого 1937.

ПРОБОЄМ, часопис підкарпатської молоді. Р. IV., ч. 1. Прага, січень 1937.

САМООСВІТНИК. Р. I., ч. 2. Прудентополіс, січень 1937.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр „Заграва“.

ТЕРНОПІЛЬ:
6. II. Голгота.

МИКУЛИНЦІ:
7. II. „Камо грядеши?“ I. ч. Вініцій і Лігія.
8. II. II. ч. Смерть Нерона.

ТЕРЕБОВЛЯ:
9. II. „Камо грядеши?“ I. ч. Вініцій і Лігія.
10. II. II. ч. Смерть Нерона.
11. II. Муравлі.
З Теребовлі театр загостить до Хоросткова, Чорткова й Бучача.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТУСТАНОВИЧІ:
6. II. Циганський барон.
7. II. Шаріка.
8. II. Муж двох жінок.
9. II. Чорногора в огні (Довбуш).
З Тустанович іде театр до Східниці.

Великий Театр:

Субота, 6. II. год. 7.30 веч. ціни найнижчі „Подружжя“.

Неділя, 7. II. год. 3.30 попол. Ціни найнижчі „Подружжя“. Год. 7.30 веч. Ціни найнижчі „Подружжя“.

Понеділок, 8. II. год. 7.30 веч. Ціни найнижчі „Подружжя“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Пані міністер танцює“
АТЛЯНТИК: „Варвара Радзівилівна“.
ВАНДА: „Втеча“. „Для тебе співаю“.
ҐРАЖИНА: „Тато жениться“.
ЕВРОПА: „Ніч перед битвою“.
КАСІНО: „Його золота рибка“.
КОЛІСЕЙ: „Небезпечний флірт“, „Навіщо працювати“ з Фліпом і Флапом.
КОПЕРНИК: „Марія Стюарт“ в Фр. Марчом і додаток.
МАРУСЕНЬКА: „Клинвани і гавурі“ та „Пять дівчаток з Канади“.
МЕТРО: „Весільна ніч“ з Анною Стен і Ґейрі Купером. „Передмістя“ з Волесом Бірі.
МІРАЖ: „Виправа на планету Монго“.
МУЗА: „Останнії ... ання“ і плястична фільма.
ПАКС: „Папа Пій говорить до тебе“.
ПАЛЯС: „Два дні в раю“ з Евг. Бодо.
ПАН: „Я невинний!“
РАЙ: „Смертельний скок“ із Гарі Пілем“.
СВІТ: „Смертельний скок“ із Гарі Пілем“.
СТИЛЕВЕ: „Сильветки“, ревія „Вже по морозах“.
ТОН: „Жовтий скарб“ в Ґейрі Купером.
УТІХА: „Бюро пропавших людей“ і ревія.
ХИМЕРА: „Під двома прапорами“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Французька Рівієра“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 6. лютого 1937.

Берлін (357) 16.00 Веселе пополудне для старших і молодших, 19.15 Дальша музика, В. Дрозін барит., **Брюселя фл.** (322) 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Травіята“ оп. Вердія, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 17.30 Спів, 18.40, 19.00 Сальон. музика, 21.10 Джез, 22.05 Концерт оп. орх., **Відень** (507 10.50 Сільська музика, 15.35 Веселі пісні на хор, 17.30 Співаємо нар. пісні, 20.25, 21.00 „Спів, сміх, танок“, попурі Гробого, **Кенісвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.15 Нар. пісні й танки, хор. капеля, 20.10, 21.00 Вечір танку, **Мілянo** (360) 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 24.00 „Дівча із Заходу“ оп. Пучінія, **Мінхен** (405) 13.15 Орх. концерт, 15.20 Вес. авдиція, 20.10 Вечір фільм. мельодій, орх., солісти, **Париж** (1648) 14.15 Спів. речітаь, 17.30, 18.00, 19.00 Орх. конц., 21.45 22.00 „Расін у музиці“ симф. концерт, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 22.00 Комедія.

Неділя, 7. лютого 1937.

Берлін (357) 10.30, 12.00 Музика, 18.00 Оп. фрагменти, 20.00, 21.00 Свято масок, вес. карнав. вечір, **Братислава** (299) 16.05 „Карнавал“ оп Штольца, **Брюселя флям.** (322) 15.00, 15.45 Симф. концерт із участю пян. Рубінштайна, **Будапешт** (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Хор, 18.50, 19.00 Нар. пісні, **Білгород** (437) 18.20 Хор, 22.20 Концерт, **Відень** (507) 11.45 Орх. концерт, 15.40 Веселі пісні, вок. квінтет, 17.0 18.00 Танк. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 „Молдава“ симф. поема Сметани, 14.30 Розр. музика, 19.00 Гарні мельодії, орх. і грецька співачка Анна Тасопулу, 20.00, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Кошиці** (259) 10.40 Циг. музика, 18.00 Для Закарпаття, **Мілянo** (369) 19.30 Розр. музика, 20.40, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Гавайська пвітка“ оп. Абрагама, **Мінхен** (405) 10.00 Музика, 15.05 Концерт солістів, **Париж** (1648) 16.00 Пісні, 16.30 „Ін мі де Картуш“ оп. Обера, 18.00 Легка музика, 20.00 Сценка, 20.40 Вок. концерт, 21.00 Театр Уяви, 21.45 „Ле афер сон ле афер“ ком. Мірабо, **Прага** (470) 12.20 Китиця нар. пісень, 14.15 Спів. речітаь, 17.50 Вок.-муз. концерт, 21.15 Ґалевий концерт чеської фільгармонії, **Рим** (421) 17.00, 18.00, 19.00 Симф. концерт, 21.00, 22.00 „Пуритани“ оп. Белінія, **Штутгарт** (523) 24.00 „Марта“ оп. Фльотова.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 6. лютого 1937.

6.30 Ранішній денник, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Баляда в музиці, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Соловейко“ казка Андерсена, в муз. ілюстрацією, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Огляд жіночих видань, 16.00 Лебединий спів, гр. пл. (Слезак, Вітас, Васа Пшигода), 16.15 Орхестра, 17.00 „Підкозелок“ муз. авд., муж. хор, нар. орх., 17.20 Плита за плитою, танк. музика, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Рекламовий концерт, 18.35 Львівський актуальний фейл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Нова Польща за океаном, польська музика, 19.45 Котилїон пісеньок, легка муз. авд., сальон. квартет, джез. орх., хор міш. солістів, 20.30 Поетичні новинки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легка музика, орх., 21.55 Карнавалова сирена, 22.30 Трансм. з Берліна: Танкова музика.

Неділя, 7. лютого 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Мінеральні паші в кормленні корів, 8.40 Маскиві: „Приятель Фриц“ інтермецо з гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—11.57 Після богослуження (ок. год. 10.30): Карнавалові відгомони, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розривковий концерт малої орхестри: спів, фортепіян; у перерві ок. год. 13.00 За яким театром тужать львовяни; 14.25 Репортаж із залізничої паровівні, 14.50 Авд.: „У запусти з підкозелком“, хор, нар. капеля, 15.30 Для села: Як збільшити видатність садів; Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт; Комунікат про конкурс ККО, 16.15 Пісоньки у вик. Л. Щепанської, з гр. пл., 16.30 Театр Уяви: Спортова авдиція „На алярм“, 17.00 Симфонічний концерт; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Молодий Сенкевич у світлі нових листів, 19.15 Мішаний концерт: Вальдман Фрей сопр., Віліпскі-Гільзенрат пісоньки, фортепіян 19.45 Погляд крізь відвернену льорнетку (літер. хвилини), 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. твори у вик. Йос. Турчинського, 22.10 Орхестра грає до танку; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика в гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.18, 88.75, Доляри американські 5.29, 5.28 і пів, доляри канад. 5.28.50—5.26.00, Фльорени, гол. 290.10—288.40, Франки фр. 24.67—24.53, Франки швайцарські 121·15—120.35 Фунти анґл. 25.93—25·77, Ґульдени данц 100.20—99.80. Корони ч. 16.00—15.50. Кор. дан. 115.74—114.90, Кор. норв. 130.38—129.40, Корони шв. 133.63—132.65, Ліри італ. 23.30 — 22.50, Марки фінл. 11.46 —11.00, Марки нім. 124 — 120, Шил. австр. 94.50—95.50. Марки нім. срібні 127 —123.

Акції.

Банк Польський 108·75, 109·75, Лільпоп 13.15, Моджеїв 6·75, Стараховичі 32.00, Габербуш 36·75, Вугольь 17.00, Норблін 55·00.

Папери.

3 поз. інвест. 1. ем. 64.00, серія 84.00, 3 поз. інвест. 2 ем. 65.25, серія 85 50, 5 поз. кон. 54.50, 4 прем. дол. 45.75, 7 поз. стабіл. 447.00, купон 152.61, 4 консол. 51.38, 51.50, 49.88, два ост. дрібні.

Тенденція для позичок вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 5 лютого ц. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.65 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.70 „
масло експ. включно з експ. опакув. платить дефінітивну ціну від 1. лютого ц. р.	2.70 „
молоко від 11. 1. ц. р. . . .	0.16—0.17 „
яйця	3.90 „

Тенденція на масло і на молоко вдержана, на яйця легко звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 5. II. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді	1.15 зол.
Індики I. кл., добре умясені, повногруді	1.00 „
Курки молоді I. кл. біло й жовтоніжки від 1.70 кг. вгору	1.00 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.